

No Libro Dan Okom No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

Do dyaya libro, naipakatoneng an maypāngo nakatadyichokod dan Israelitaw di Āpo Dyos do nakadiman danaw ni Joswe. Tinongpal dabaw bilin ni Āpo Dyos dyira a rārayawen da tābo omyan do tana a Kanaan. Basbāli a nachisagel saw Israelita dyirad taga Kanaan a siraw Kanaan a nakadibon dyira, as kan dinaydāyaw da saw dyos da. Maynamot do dyaya, natahaman daw karanggas dan nasnasyon saw a kabōsor da a nakadibon dyira. Kāda naparin nyaya, nagbabāwi saw Israelitaw, kan nachikakaāsi sa di Āpo Dyos a mangisalākan sira. Kāda naparin nya, inatbay no Dyos dasal daw, as namidi so asa yapo dyirad Israelitaw a matawagan so “okom” a mayparin a pangōlo.

Kāda okom, ki mangipangōlo siras Israelita a machigobat dyirad kabōsor da a nangranggas sira, kan maynamot do sidong ni ĀPO, mangābak sanchi. Siraw kadwan dyira, ki nagdindināmag sa a maganay do gobat a akmas Gideon mana iyaw mayitaw a tawo a si Samson (kapitolo 13-16). Siraw kadwanaw, ki myan sīrib da a akmas Deborah a propīta.

No Naychakarwan no Nya Libro

Siraw naparinaw a manda do nakadiman ni Joswe (1:1 - 2:10)

Siraw okom no Israel (2:11 - 16:31)
 Siraw matatarek a naparin (17:1 - 21:25)

Siraw Okom

No Kasākop Dan Trībo no Joda kan Simeon Siras Kananeo

¹ Do nakatayokaw no nakadiman ni Joswe, inyahes dan Israelitaw di ĀPO a kon da, “Sino dyirad trībo namen sayaw manma mangay a manggobat siras Kananeo?”

² Initbay ni ĀPO a kāna, “Iyaw trībo no Jodaw manma. Intoroh ko na dyiraw tanaw tan siraw mangitoray.”

³ Binata dan tawotawowaw no Joda dyirad kaliposan daw a tawotawo no Simeon a kon da, “Machangay kamo dyamen a manggobat siras Kananeo saw do pinakabinglay namenaw a tana, as komwan kaminchi a somidong do pinakabinglay nyowaw a tana.” Dawa, siraw tawotawo no Simeon, ki nachangay sa.

⁴ Do nakadaropaw no trībo no Joda, do dāwri, si ĀPO nanoroh dyira so ballīgi, kan nangdiman sas Kananeo kan Pereseo do logar a Besek so asa poho a rībo.

⁵ Do Besek, nadongso da daw si Āri Adoni-besek, kan linabānan da. Inābak da saw Kana-neo kan Pereseo.

⁶ Do nakapayyayowaw ni Adoni-besek, ki linakatan da, as nakatiliw da sya. Do dāwri, pinokolan da saw kamangdadakehaw no kakamay kan kokod na.

⁷ Binata ni Adoni-besek a kāna, “Pinokolan ko saw kamangdadakehaw no kakamay kan kokod

dan papito saw a poho a ar-āri, as nangdidid sa so kanen da do ohbo no lamisaan ko. Changori, binahes na yaken no Dyos do pinarin ko dyira.” Inyangay da si Adoni-besek do Jerosalem,* kan dawriw nakadimanan na.

No Kasākop no Tribo no Joda so Jerosalem kan Hebron

⁸ Iyaw tribo no Joda, ki ginobat da saw tawotawowaw no syodad a Jerosalem kan sinākop da. Inispāda da sa a diniman omidi saw daw, as sinosohan daw syodadaw.

⁹ Nakatayoka no nawri, yangay da ginobat Kananeo saw a omyan do katokotokonan, do Negeb, kan do paytoytokonan saw do lāod.

¹⁰ Ginobat da sa paw Kananeowaw a omyan do Hebron a Kiryat-arba iyaw ngaran na do nakarahan. Inābak da saw partīdos a Sesai, Ahiman, kan Talmai.†

*No Kasākop ni Otniel so Debir
(Joswe 15:13-19)*

¹¹ Yapo dawri a logar, nangay tribo no Joda a nanggobat siras omyanaw do Debir a mayngaran so Kiryat-seper do nakarahan.

¹² Binata ni Kaleb‡ a asa dyirad pangōlwenaw no Joda a kāna, “Aran sino a mahakay a makasākop so Kiryat-seper, ipakabahay konchi iya do balāsang kwaw a si Aksa.”

---

* **1:7 1:7** Do dāwri, ari da pad sinākop. Jos. 15:63 † **1:10 1:10** Hebron, ki idi a pinakabinglay ni Kaleb. Jos. 10:36-37; 14:14; 15:14 ‡ **1:12 1:12** Si Kaleb a pōtot ni Jeponne a asa Keneseo. Jos. 14:6; Ok. 3:9

¹³ Si Otniel a pōtot ni Kenas a ādi ni Kaleb, sinakōp naw idyaw. Dawa, inpakabahay iya ni Kaleb do balāsang naw a si Aksa.

¹⁴ Do arawaw a nakapatodah ni Kaleb si Aksa di Otniel a pachikabahayan na, pinakaolit ni Otniel di Aksa a mangdaw so bengkag di āmang na.§ Do nakagchinaw ni Aksa do asno naw, inyahes ni Kaleb dya, “Anak ko, aryoriw chakey mo?”

¹⁵ Initbay na a kāna, “Āmang, mangdaw ako pa dyimo so bindisyon. Maynamot ta intoroh mo na dyaken tana do Negeb, itoroh mo pa dyaken akbod saw.” Dawa, intoroh ni Kaleb dyaw akbod saw do ato naw kan do sayran.

No Kaballigi Dan Tribo no Joda kan Benhamin

¹⁶ Siraw Kenita a kapotōtan katogānganaw ni Moyses, nachangay sa dyirad tawotawowaw a Joda a yapo do syodad no palma* a mandad masngen do idi a Arad do let-ang no Joda a myan do Negeb. Dawri nachiyan sa dyirad Amalekita saw a tawotawo.†

¹⁷ Sinpangan na, siraw tawotawowaw no Joda, ki nachangay sa dyirad kaliposan da saw a tawotawo no Simeon, kan ginobat da sa a din-iman siraw Kananeowaw a minyan do Sephat, kan rinārayaw da golpi iyaw idi daw. Dawa, tinadyan daw ngaran na so Hormah.‡

---

§ **1:14 1:14** Mana “pinakaolit ni Aksa di Otniel a mangdaw so bengkag di āmang na a si Kaleb”. * **1:16 1:16** Masngen do Jeriko. Deot. 34:3 † **1:16 1:16** Nom 24:20-21; 1 Sam 15:6 ‡ **1:17 1:17** No chakey na batahen do chirin Hebreo, ki “karārayawan”. Nom. 21:2-3

¹⁸ Sinākop da pa no tawotawo saw no Joda iyaw syodad saw a Gasa, Askelon, kan Ekron kontodo tana saw do omdibon da.

¹⁹ Sinidongan sa ni ĀPO tawotawowaw no Joda, kan sinākop daw katokotokonan saw. Ki napaksyat da sabaw minyan saw do tantanap, ta myan dyiraw logan saw a pasek a pachigobat.

²⁰ Akmas inkaryaw ni Moyses, iyaw idi a Hebron, ki naitoroh di Kaleb a nangpaksyat siras tatdo saw a partīdos do kapotōtan Ānak. §

²¹ Ki iyaw tribo no Benhamin, ki pinaksyat da sabaw Jeboseo saw a omyan do Jerosalem. Dawa, mandas changori, tinongtong dan Jeboseo saw nachiyān do Jerosalem dyirad tawotawo saw no Benhamin.*

No Kasākop Dan Tribo no Epraim kan Manasses so Betel

²² Siraw tribo no Epraim kan Manasses, † ki yangay da ginobat idi a Betel, kan myan si ĀPO a nangsiding sira.

²³ Tinoboy da saw ispyaw do Betel mana Los no sīgod a ngaran na.

²⁴ Do nakaboya daw no ispyaw so tawowaw a minohtot do idyaw, nachisalāp sa dya a kon da, “Ipaboya mo dyamen an maypāngo somdep do idyaw. Tan komwan, chāsi namen anchi imo.”

²⁵ Dawa, inpaboya no tawowaw dyira an maypāngo kasdep do idyaw. Siraw tawotawowaw no Epraim kan Manasses, inispāda da

---

§ **1:20 1:20** Jos. 15:14 * **1:21 1:21** Jos. 15:63; 2 Sam. 5:6; 1 Kron. 11:4 † **1:22 1:22** As Epraim kan Manasses, ki pōtot ni Jose.

sa a diniman tābo tawotawo do dawri a idi, malaksid iyaw tawowaw kan tābo pamilya naw.

²⁶ Napahabas nawri, iyaw tawowaw, ki nangay do tana dan Heteo. Dawriw, pinatnekan na so asa idi, kan pinangaranan na so Los a ngaran na mandas changori.

Siraw Tawotawo a Dya Napaksyat no Israelita Saw

²⁷ Iyaw trībo no Manasses, ki marawa da saba pinaksyat tawotawo saw a omyan do Betsean, Taanak, Dor, Ibleam, Megiddo, kan siraw dedēkey saw a idiidi a masngen dyira. Dawa, tinongtong dan Kananeo minyan do mismo saw a idi da.

²⁸ Ki do nakapaypāngayaw no bileg dan Israelitaw, pinilit da saw Kananeowaw a maytarabāko dyira, as kan pinaksyat da saba golpi.‡

²⁹ Komwan pa dyirad trībo no Ephraim. Pinaksyat da sabaw Kananeo a omyan do Geser.§ Dawa, tinongtong dan Kananeo saw nachiyān dyira.

³⁰ Masaw iyaw trībo no Sabalon, pinaksyat da sabaw omyanaw do Kitron mana do Nahalol. Dawa, tinongtong dan Kananeo saw nachiyān dyira, ki pinilit da sa no Israelita a maytarabāko dyira.

³¹ Aran trībo no Aser, pinaksyat da sabaw omyanaw do Akko, Sidon, Ahlab, Aksib, Helbah, Apek, mana do Rehob.

³² Dawa, maynamot do dyaya, nachiyān sa dyirad Kananeo saw a omyan do dawri a tana.

---

‡ 1:28 1:28 Jos. 17:11-13 § 1:29 1:29 Jos. 16:10

³³ Komwan trībo no Naptali, ki pinaksyat da sabaw omyanaw do Bet-semes mana do Bet-anat. Dawa, nachiyān sa dyirad Kananeo saw a omyan do dawri a tana. Aran komwan, siraw omyanaw do Bet-semes kan Bet-anat, ki napīlit sa a maytarabāko dyirad tawotawowaw no Naptali.

³⁴ Siraw Amoreowaw, ki pinagsonod da saw tawotawo saw no Dan do katokotokonan, kan inpalōbos da saba a mosok do tanapaw.

³⁵ Inpapāti dan Amoreo saw omyan do Tokon a Heres, Aidyalon, kan do Saalbim. Ki do nakapaypabīleg daw no tawotawo no Epraim kan Manasses, pinīlit da saw Amoreowaw a maytarabāko dyira.

³⁶ Iyaw pachipandan dan Amoreo, ki yapo do Ayayaman a Akrabbim a manda do Sela kan somonget a yapo daw.

2

No Katanyis Dan Israelita do Bokim

¹ Iyaw anghil ni ĀPO,* ki nangay do Bokim a yapo do Gilgal. Nachisisirin dyirad Israelita saw a kāna, “Inihtot koynyo do Egipto, kan indaōlwan koynyo do tanaw a insapata ko a itoroh dyirad kapoonan nyo saw. Binata ko dyira a kon ko, ‘Polos a dyi ko a rārayawen tōlag ko dyinyo,

² as kan inyo, machitōlag kamo aba dyirad omyan do tanaya. Basbāli a rakraken nyo saw altar da.’† Ki tinongpal nyo abaw bilin ko. Aysa,

* **2:1 2:1** Eks. 14:19; 23:20 † **2:2 2:2** Eks. 34:10-14; Deot. 7:2-5

āngo ta komwan pinarin nyo?

³ Dawa, ibahey ko na dyinyo a paksyaten ko sabanchiw Kananeo do salapen nyo. Mayparin sanchi a riribok dyinyo. As siraw dyos daw, ki mayparin sanchi a akmay asdok dyinyo.”

⁴ Do nakatayokaw a nangibahey no anghilaw ni ĀPO so nyaya dyirad tabo a Israelita, ki nakalyak sa a tomnanyis.

⁵ Dawa, pinangaranan daw nawri a logar so Bokim,‡ kan do dawri a yanan nangidāton sa di ĀPO.

No Kadiman ni Joswe

⁶ Do nakapayamaw ni Joswe siras tawotawowaw a Israelita, nangay kāda trībo a mangsākop so bōkod na a pinakabinglay a tana.§

⁷ Nagsirbi saw tawotawowaw di ĀPO do ōnos no kabyay ni Joswe. Aran do nakadiman naw, tinongtong daw magsirbi di ĀPO do kasibibyay da paw no panglakayen saw a nakaboya so tabo saw mabileg a pinarin ni ĀPO a para dyirad tawotawo no Israel.*

⁸ Iyaw pachirawatanaw ni ĀPO a si Joswe a pōtot ni Non, ki nadiman do nakapagtawen na so asa gasot kan asa a poho.

⁹ Intābon da si Joswe do pinakabinglay naw a tana do idi a Timnat-sera do katokotokonan no Epraim a ammyānan no Tokon a Gaas.†

---

‡ 2:5 2:5 No chakey na batahen do Hebreo, ki “siraw tomanyis”.

§ 2:6 2:6 Jos. 24:28 * 2:7 2:7 Jos. 24:31 † 2:9 2:9 Jos. 24:29-30

¹⁰ Sinpanan na, nadiman paw tābo tawotawo do dāwri a kapotōtan ni Joswe. As iyaw somnaronwaw a kapotōtan, ki chinapatak daba si ĀPO, as kan pinarin naw dyirad Israelita.

No Dya Nakapagtalek no Israel

¹¹ Siraw Israelita, naygatos sa do salapen ni ĀPO do kapagsirbi da dyirad dyos a Baal.

¹² Tinadyichokodan da si ĀPO a Dyos no kapoonan da saw a nangihtot dyira yapo do Egipto. Inonotan kan dinaydāyaw da saw dyos dan tawotawo saw do omdibon daw, as pinasoli da si ĀPO.

¹³ On, tinadyichokodan da si ĀPO, kan nagsirbi sa dyirad dyos saw a Baal kan Astarot[‡] do matatarek a logar.

¹⁴ Dawa, do oltimwaw a kasoli ni ĀPO dyirad Israelitaw, inparawat na sa dyirad kabōsor daw a nangsamsam so warawara da. Inpaitoray na sa dyirad kabōsor da saw do omdibon daw, kan nakapaytēnek pa sabaw no Israelitaw.

¹⁵ Kāda nangayan da a nachigobat, inpaābak sa ni ĀPO a akmas insapata naw dyira. Taywara nariribokan sa.

¹⁶ Do dāwri, pinatnek sa ni ĀPO okom saw[§] a mangisalākan siras Israelitaw do toray dan nangsamsamaw sira.

[‡] **2:13 2:13** Sa Baal, ki dyos sa a mahahakay, kan dyos no chimoy kan magla a mohamoha. Sa Astarot, ki rārayay da sa a dyos a mababakes a kangronaan a dyos do idi a Sidon. 1 Sam. 2:13, 12:10; 1 Āri. 11:5; 2 Āri 23:13   [§] **2:16 2:16** Mana “pangpangōlo”

¹⁷ Ki inkaskāso daba no Israelitaw okom da saw. Basbāli a chinalakam da dinaydāyaw matatarek saw a dyos. In-godes daw tomnadyi-chokod do kapanganohed dan aāmang da saw a nagtongtongpal siras bilbilinaw ni ĀPO.

¹⁸ Kāda mapatnek si ĀPO so asa a okom a para dyirad Israelitaw, sinidongan naw nawri a okom. On, insalākan na sa do kabōsor da saw do kayan a sibibyay no nawri a okom, ta chināsi na sa ni ĀPO do nakapagas-āsog da do kalidyat kan kaidadanesan da.

¹⁹ Ki an madiman okom daw, maybidi saw tawotawowaw do sīgod a dadakay da, kan mangamangay pa sa kan kapoonan da saw. Nagsirbi kan nagdāyaw sa dyirad matatarek a dyos. Nāw da nagsōkir a nangtongtong so marahet a kaparin da.

²⁰ Dawa, taywara a nakasoli si ĀPO dyirad Israelita, kan binata na a kāna, “Siraw nya Israelita, rinārayaw daw tōlagaw a intōlag ko dyirad kapoonan da, kan inanohdan daba yaken.

²¹ Dawa, paksyaten ko paba do salapen daw aran sino dyirad nasyon saw a natokos do tanaw a kinarwan ni Joswe do nakadiman naw.

²² Parinen ko nya a pangsoōt so Israel tan chiban ko an monot sa do kabibyay a chakey ko a akmas kapoonan da saw mana engga.”

²³ Dawa, inpalōbos ni ĀPO nasyon saw a nabidin. Taros na saba a pinaksyat mana inparawat a sakōpen ni Joswe.

Siraw Nasyon a Nabidin do Kanaan

¹ Nanokos si ĀPO so kadwan saw a nasyon a pangsōot so tabo Israelita a ari pad nakapādas so machigobat do tana a Kanaan.

² Pinarin na lang nyaya tan inanawo naw kāda kapotōtan dan Israelita maynamot do gobat, naten dyirad dyi pa saw a nakangay a machigobat.

³ Siraw nasyonaw a nabidin do Kanaan, ki nairāman saw dadimaw a magtotoray no Pilisteo, tābo Kananeo, Sidonyo, kan siraw Hibeo a omyan do tokotokon Lebanon a yapo do Tokon a Baal-hermon a manda do Lebo-hamat.

⁴ Sira, ki natokos a pangsōot siras Israelitaw an magtongpal sa mana engga so bilbilin ni ĀPO a inpaitoroh na di Moyses a para dyirad kapoonan daw.

⁵ Dawa, siraw Israelitaw, minyan sa dyirad Kananeo, Heteo, Amoreo, Pereseo, Hibeo, kan Jeboseo.

⁶ Naychakabahay saw anak da saw, kan nagsīrbi sa dyirad dyos da saw.

Si Otniel

⁷ Siraw Israelitaw, ki nāw da mamariparin so marahet do salapen ni ĀPO. Nawayakan da si ĀPO, kan nagsīrbi sa dyirad dyos saw a Baal kan Asera* do matatarek a logar.

⁸ Dawa, taywara a nakasoli si ĀPO dyirad Israelitaw, kan inpalōbos naw āryaw no Mesopotamia† a si Kosan-risataim a mangsākop

---

* **3:7 3:7** Si Asera, ki mababakes a dyos a rārayay da Baal. Ok. 2:13 † **3:8 3:8** Mana “Aram Naharaim”.

sira. Siraw Israelitaw, nagsirbi dya so wawaho a katawen.

⁹ Ki do nakatanyis daw no Israelita di ĀPO, napatnek so mangisalākan dyira a si Otniel a pōtot ni Kenas a ādi ni Kaleb.

¹⁰ Pinabīleg no Ispirito ni ĀPO si Otniel, kan nayparin a okom a mangipangōlo siras Israelita. Inpangōlwan na saw Israelitaw a nanggobat so āryaw no Mesopotamia, kan intoroh ni ĀPO ballīgi di Otniel.

¹¹ Do dāwri, myan danaw talna do tanaw so apat a poho a katawen manda do nakadiman ni Otniel a potōt ni Kenas.

Si Ehod

¹² Minirwa dana saw Israelitaw a mamarin so marahet do salapen ni ĀPO. Maynamot do dyaya a karahet da, intoroh ni ĀPO bīleg di Eglon a āri no Moab a mangābak siras Israelita.

¹³ Inakpeh na sa ni Eglon siraw Ammonita kan siraw Amalekitaw a nangdarop siras Israelitaw, kan sinākop daw syodad a palma.‡

¹⁴ As siraw Israelitaw, ki nagsirbi sa di Āri Eglon no Moab so asa poho kan wawaho a katawen.

¹⁵ Ki do nakatanyis daw di ĀPO, napatnek so mangisalākan dyira a si Ehod a kaholi a tawo. Iya, ki pōtot ni Gera a yapo do trībo no Benhamin. Siraw Israelitaw, ki tinoboy da a mangyangay so pagbwis da di Eglon a āri no Moab.

---

‡ 3:13 3:13 Ok. 1:16

¹⁶ Namarin si Ehod so kampilan a naybīt so tarem, kan godwa kamitro so kanaro. Pin-
abedbed na do kawatan naw a pā na do
olibenaw no laylay na.

¹⁷ Inparawat naw pagbwis daw di Eglon a āri
no Moab a oltimo so kataba a tawo.

¹⁸ Do nakatayoka naw a nangiparawat so
pagbwis da, pinayam narana saw nayraraw so
pagbwis.

¹⁹ Ki do nakapakarapitaw ni Ehod do logar daw
no didyosen a nakitikitan a bato a masngen do
Gilgal, naybidi a nangay di Eglon. Binata na dya
a kāna, “Mo āpo āri, ariw malīmed a minsāhi
ko dyimo.” Dawa, inmandar ni āri dyirad
magsirsīrbyaw dya a kāna, “Magolimek kamo!”
Do dāwri, pinahbot na saw magsirsīrbyaw dya.

²⁰ Inasngenan ni Ehod āryaw do yanan naw
a maydisna a maychatanyi do mamanyitwaw a
kwarto a mapariir do palasyo na. Binata ni Ehod
dya a kāna, “Aryaw minsāhi ko dyimo a yapo do
Āpo Dyos.” Naytēnek iyaw āryaw.

²¹ Do dāwri, ināsot na so kaholyaw a tanoro na
iyaw kampilan naw a yapo do kawatanaw a pā
na, as nakaibono na sya do bodekaw no āryaw.

²² Golpi a natonep kampilanaw pati polo na, as
nailomlom do tabaw no bodek na. Binagot aba
ni Ehod iyaw kampilanaw do bodek ni āri, kan
minohtot so tachi.

²³ Minohtot si Ehod a nangay do balkon.
Inanban na saw pantawaw, as kan intolbek na
sa.

²⁴ Do nakakaro naw, naybidi saw
magsirsīrbyaw, ki naboya da a naitolbek aneb

saw no mamanyitwaw a kwarto. Iniktokto da a kon da, “Sigōro, ari a maylāpang[§] do mamansokel a kwarto.”

²⁵ Dawa, nangnanaya sa a nanda do kapag-parikot darana an āngo parinen da. Ki do dyi naw a iwangan so pantaw saw, inhap daw tolbekaw, as nakaywang da sya. Do dāwri, naboya daw āri daw a nayhaharag do ratagaw a nadiman.

²⁶ Do kayan daw a mangnanaya, naglibas si Ehod. Hinabasan naw logar daw no didyosen a nakitikitan a bato, kan tinongtong naw nangay do Seirah.

²⁷ Do nakawara naw daw do katokotokonan no Epraim, nagtanggoyob dyirad Israelitaw tan may sa machigobat. Do nakapaychichepeh daw, inpangōlwan sa ni Ehod a minosok.

²⁸ Binata ni Ehod dyira a kāna, “Monot kamo dyaken! Ta si ĀPO, inparawat narana dyinyo kabōsor nyo saw a siraw tawotawo a Moabita.” Dawa, minonot sa di Ehod a minosok, kan sinākop da saw pamtangan daw no Moabita do Oksong Jordan. Inpalōbos dabaw aran sino a mamtang.

²⁹ Do dāwri a araw, diniman dan Israelitaw sigōro asa poho a ribo a katotoredan kan kabibīlgan a soldādo dan Moabita. Abaw aran asa dyira nakalibas.

³⁰ Do dāwri a araw, siraw tawotawowaw no Moab, ki naābak sa dyirad Israelitaw, as myan danaw talna do tanaw so wawaho a poho a katawen.

---

§ 3:24 3:24 Do chirin Hebreo, “taloban naw kokod naw”.

Si Samgar

³¹ No somnarono di Ehod, ki si Samgar a pōtot ni Ānat. Insalākan na pa saw Israelita do nakapangdiman naw so anem a gasot a Pilisteo do nakapangosar naw so matarem a kayo a pangābog so bāka.

4

Si Deborah kan Si Barak

¹ Do nakadiman danaw ni Ehod, minirwa dana saw Israelitaw a mamarin so marahet do salapen ni ĀPO.

² Dawa, inpasākop sa ni ĀPO di Jabin a asa āri dan Kananeo a magtoray do Hasor.* Iyaw komander no bōyot naw, ki si Sisera a omyan do Haroset-hagoyim.

³ Sinpangan na, tomnanyis saw Israelitaw a napasidong di ĀPO. Ta si Jabin, myan sasyam a gasot a pasek a logan na a pachigobat, kan siraranggas a nangitoray siras Israelitaw do irahem no dadwa poho a katawen.

⁴ Si Deborah a asa propīta a baket ni Lappidot, ki magsirsirbi a okom dan Israelitaw do dāwri a chimpō.

⁵ No dadakay na, ki maydisna do sirokaw no palma do payawan no Rama kan Betel do katokotokonan no Ephraim. Dawriw nangayan dan Israelitaw a mangipaokom dya an myan paydidimanan da.

⁶ Asa karaw, inpatawag na si Barak a pōtot ni Abinoam a taga Kedes do Naptali, kan binata

---

* 4:2 4:2 Jos. 11:1, 10

na dya a kāna, “Si ĀPO a Dyos no Israel, manmandaran naymo a kāna, ‘Mangyangay ka so asa poho a rībo a mahahakay a yapo do trībo daw da Naptali kan Sabalon, as idaōlwan mo sa do Tokon a Tabor.

⁷ Apānan konchi tan mangay dyimo a machigobat si Sisera a komander no bōyot ni Jabin do Oksong Kison. Iyangay na sanchiw logan na saw a pachigobat kan bōyot na saw, ki iparawat konchi iya dyimo.’ ”

⁸ Inatbay ni Barak a kāna, “Mangay ako an machangay ka dyaken. Ki an dyi ka machangay, mangay akwaba.”

⁹ Binata ni Deborah a kāna, “Naon, machangay ako dyimo. Ki maynamot ta komwan pamososan a pinidi mo, dyira mwabaw dāyaw, ta iparawat anchi ni ĀPO si Sisera do asa mabakes.” Do dāwri, nachangay si Deborah di Barak do Kedes.

¹⁰ Tinawagan ni Barak tawotawowaw no trībo no Sabalon kan Naptali a mangay do Kedes. Asa poho a rībo a mahahakay minonot dya, as nachangay dya si Deborah.

¹¹ Ki si Heber a asa Kenita,[†] ki nachisyay dyirad kadwan saw a Kenita, kan nagtolda do masngen do logar a kayo a logo do Saananim a masngen do Kedes. Siraw Kenita, ki kapotōtan dan Hobab a katogāngan ni Moyses a mahakay.[‡]

¹² Do nakadāmagaw ni Sisera a somnonget si Barak a pōtot ni Abinoam do Tokon a Tabor,

---

[†] **4:11 4:11** Gen. 5:19; 1 Sam. 27:10; 1 Kron. 2:55   [‡] **4:11 4:11** Ok. 1:16. Mana “kāyong ni Moyses a mahakay” .

¹³ chinpeh na saw tabo sasyamaw a gasot a pasek a logan na a pachigobat kan tābo bōyot na yapo do Haroset-hagoyim a manda do Oksong Kison.

¹⁴ Do dāwri, binata ni Deborah di Barak a kāna, “May ka na! Ta sicharaw, iparawat ni ĀPO si Sisera dyimo, ta si ĀPO nanmanma kan imo.” Dawa, minosok si Barak yapo do Tokon a Tabor, kan minonot sa dyaw asa a poho a rībo a mahahakay.

¹⁵ Do nakadarop daw da Barak kan bōyot na saw, pinaytalangkyaw ni ĀPO si Sisera kan tābo bōyot na a aran siraw myanaw do logan a pachigobat. Kinarwan ni Siseraw logan naw, as nayyayo.

¹⁶ Ki linakatan da Barak logan da saw a pachigobat kan bōyot saw ni Sisera a manda do Haroset-hagoyim, as inispāda da sa diniman tābo bōyot ni Sisera. Abaw aran asa nabidin a nabyay.

¹⁷ Si Sisera, ki nayyayo do tolda ni Jael a baket ni Heber a asa Kenita, ta myan kapya da Āri Jabin do Hasor kan partīdos ni Heber.

¹⁸ Binayat ni Jael si Sisera, kan binata na dya a kāna, “Somdep ka mo āpo. On, somdep ka do tolda kwaya. Mamo kaba.” Dawa, somindep si Sisera, kan intayo ni Jael do dyichodanaw no kortina. §

¹⁹ Binata ni Sisera dya a kāna, “Minom ako pa so ranom, ta mawaw akwaya.” Tinorohan nas inomen na gātas a naisopot do lālat, kan pinirwa na a intayo.

---

§ 4:18 4:18 Mana “tinaloban na iya so ayob”.

²⁰ As inbahey na pa dya a kāna, “Maytēnek ka pa do pantawaya no tolda. An myan mangay kan mangyahes dyimo an myan tawo dya, ibahey mo a, ‘Aba.’ ”

²¹ Do nakapaynepdep danaw ni Sisera do oltimo a nakahopag na, kinadomyan ni Jael naypasngen a sii-igpet so rongsoh kan pāsok no tolda. Inlansa naw pāsokaw no tolda do kamnemnekaw ni Sisera kan nayhawos a nanda do tana. Do dāwri, nadiman.

²² Sinpangan na, do nakawaraw ni Barak do kalakat naw si Sisera, minohtot si Jael a nangbayat sya. Binata na di Barak a kāna, “May ka pa dya! Cha dyaw tawowaw a chichwasen mo.” Dawa, nachisdep dya do toldaw, kan dawri naboya na si Sisera a nadiman a naipāsok so kamnemnek.

²³ Do dāwri a araw, do sidong ni Āpo Dyos, inābak dan Israelitaw si Jabin a āri no Kanaan.

²⁴ Yapo do dāwri a araw, naypaypabileg saw Israelitaw a kalāban ni Jabin a āri no Kanaan a manda do nakarārayaw da sya.

5

No Kanta ni Deborah

¹ Do dāwri a araw, kinanta da Deborah kan Barak a pōtot ni Abinoam nya a kanta:

² “Do kapangidaōlo dan pangpangōlo no Israel,
do kakey dan tawotawo a mangiparawat so
byay da,
maidāyaw si ĀPO!

- 3 “Adngeyen nyo a ar-āri! Ikāso nyo a pang-pangōlo!
Magkanta ako di ĀPO.
Magtokar ako di ĀPO a Dyos no Israel.
- 4 “O ĀPO, do nakakaro mo yapo do tokotokon Seir,
do nakahtot mo yapo do tana a Edom,
naggin-gined tanaya, kan nangitopak so chimoy.
On, nangitopak so chimoy yapo do kademde-man.
- 5 Siraw tokotokon, naggon-gon do salapen ni ĀPO,
aran do Tokon Sinai* do salapen ĀPO a Dyos no Israel.
- 6 “Do chimpo ni Samgar a pōtot ni Ānat,
do chimpo ni Jael, nainonolay dana saw sigod a rarahan,
as siraw manakenakeyaw mayam lang do simang no ayaman.
- 7 Arabaw omidi do idiidi no Israel.
On, arabaw tawo daw a manda do kawara mom Deborah†
a nangay a maytēnek a akmay asa ānang dan Israelita.
- 8 Do nakapidi daw no Israelita siras bayo saw a dyos,
nawaraw gobat do rowangan da saw.
Aryoriw siig-igpet so sarāpa mana chibot
dyirad apat saw a poho a rībo a mahahakay do Israel? Polos!

---

* 5:5 5:5 Eks. 19:18 † 5:7 5:7 Mana “manda do kawara ko a Deborah”.

9 Machipangdidiw ako dyirad komander no Israel
 kan siraw nakey a nangiparawat so inawan
 da a machigobat.
 Maidāyaw si ĀPO!

10 “Iktokto nyo, inyo a magsakay do maydak a
 asno,‡
 inyo a maydisna do mangingina saw a ap-ap,
 as kan inyo a manakey do rarahan.

11 Adngeyen nyo saw magkantaw a nakpeh do
 pamoranoman saw.
 Ibahebahey da maynamot do balligi ni ĀPO
 a siraw balligi no tawotawo a yapo do
 barbaryo no Israel.

“Sinpangan na, siraw tawotawo ni ĀPO,
 minosok sa do rowangan da saw.§

12 ‘Mayokay ka, mayokay kam Deborah!
 Mayokay ka, mayokay ka a magkanta!
 Maybangon kam Barak a pōtot ni Abinoam,
 as ikaro mo saw inpabahod mwaw!’

13 “Siraw nakalāsataw a Israelita,
 nangay sa dyirad pangpangōlwaw.
 Siraw tawotawowaw ni ĀPO,
 nangay sa dyaken a nagsagāna a machigobat
 dyirad mabibileg saw a soldādo.*

‡ 5:10 5:10 Siraw lang mabaknang saw a nigosyanti myan so
 maydak a asno. § 5:11 5:11 Mana “yapo do syodad da saw”.

* 5:13 5:13 Mana “nangay sa dyaken no mabibileg saw a
 nakasagāna a machigobat”.

- 14 Kadwan yapo do Epraim, ki nangay sa do payahosonganaw.[†]
 As inyo a yapo do Benhamin kan tawotawo nyo, minonot kamo.
 Yapod partīdos ni Makir,[‡] nangay saw komanderaw,
 kan yapo do Sabalon, nangay saw opisyalisaw.
- 15 Siraw pangpangōlo no Issakar, nachangay di Deborah.
 On, siraw yapo do trībo no Issakar, nachonot sa di Barak a nayyayo do payahosonganaw.
 Ki siraw yapo do Ruben, nasisyay kapangtokto da.
 Nagmangamanga sa an mangay sa mana engga.
- 16 Āngo ta naybābalay kamo do yanan dan arban a karniro a mangadngey siras magpaspastoraw a manawag so arban da saw?
 On, nasisyay saw yapo do trībo no Ruben.
 Nagmangamanga sa an mangay sa mana engga.
- 17 Siraw yapo do Gilead,[§] nāw da do dāyaen Oksong Jordan,
 kan siraw yapo do Dan, naybābalay sa do yanan gapor saw.
 Siraw yapo do Aser, nayadis saba do aptan,
 dinitā da do kanayan.

[†] 5:14 5:14 Mana “a sigod a tana dan Amalekita.”   [‡] 5:14 5:14
 1 Kron. 7:14   [§] 5:17 5:17 Iyaw tana a Gilead, pinakabinglay a tana dan tribo no Gad kan godwa a trībo no Manasses. Jos. 22:9

- 18 Ki siraw tawotawo no Sabalon, inposta daw byay da.
Komwan tawotawo saw no Naptali do pag-gogobatan.
- 19 “Siraw ar-āri, nangay sa a nachigobat.
On, siraw ar-āri no Kanaan, nachigobat sa do Taanak a masngen do ranomaw no Megiddo, ki abaw pirak a sinamsam da.
- 20 Yapo do hanyit, aran siraw bitohenaw, nachigobat sa.
Do kayam daw do ayaman da,* nachilāban sa da Sisera.
- 21 No ayo no Oksong Kison, linyod na sa.
On, iyaw adan a oksong a Oksong Kison.
Kayam ko. On, kayam ko a sia-ayit!
- 22 Sinpangan na, komalebkeb kabalyo daw do kapaypasngen da.
Nagpataray saw mabibileg saw a komakabalyo na.
- 23 “Abayen nyo idi a Meros,” † binata no anghilaw ni ĀPO.
On, kayitan nyo a abayen tawotawo saw daw,
ta nangay saba a somnidong di ĀPO,

---

* **5:20 5:20** Siraw masngen a nasnasyon do Israel, inanohdan da a siraw dyos da, rārayay da saw myan saya do kahanyihanyitan, 'mas bitohen saw. Pasaray komaro sa kono a mangay a somidong dyira do gobat, paychawawen da saw kabōsor da, kan yangay daw ganyit dan animal. † **5:23 5:23** Meros, ki idi do Naptali, kan masngen do paggogobatan.

kan omnarāyat saba di ĀPO a machigobat
dyirad mabibilegaw.

- 24 “Taywara pakono a mabindisyonan dyirad
mababakes si Jael a
baket ni Heber a Kenita.
On, kagagasātan pakono do mababakes saya
a omyan do tolda.
- 25 Nangdaw si Sisera so ranom, ki intoroh na
dyaw gātas.
Inyangay naw mapalet a gātas do sabak a
para do matohos so saad.
- 26 Inhap naw pāsokaw no tolda do asaw a
kakamay na,
kan do kawatanaw a kakamay na, inhap
naw rongsohaw.
Rinongsoh na si Sisera, kan inapsa naw oho naw.
On, inapsa kan pinayhawos naw pāsokaw
do kamnemnek naw.
- 27 Nakaspi a nalba do payawanaw no kokod na a
nayhaharag a dya makahodyi.
Do kokod naw nakaspi a nalba a
dawriw nakalbān na a nadiman.
- 28 “Do bintan, naylalawong si ānang ni Sisera.
Do dichodanaw no rihas, nagwanawan a
nangyahes sya a kāna,
‘Āngo ta mahay a mawaraw logan naw a
pachigobat?
Āngo ta ari pa abo karadakad dan logan na
saw?’
- 29 Tominbay saw kasisirīban saw a mababakes
dya.

- Ki naybibidi pa ibahey na do inawan na a
kāna,
- 30 ‘Malābit a maychichwas kan magbibinglay sa
so nasamsam da a
asa mana dadwa mabakes do kāda soldādo,
dikolor kan nabordaan a tela para di Sisera,
kan dikolor kan nabordaan a laylay para do
lagaw ko?’
- 31 “O ĀPO, komwan pakono kadiman dan tābo
saw a kabōsor mo!
Ki sira pakono sit mo, magranyag sa a akmas
domadaw a araw.”
Do dāwri, myan danaw talna do tana so apat
a poho a katawen.

6

Si Gideon

¹ Siraw Israelitaw, ki minirwa dana sa mamarin so marahet do salapen ni ĀPO. Dawa, inparawat dana sa ni ĀPO dyirad Midyanitaw a nangitoray dyira so papito a katawen.

² Maynamot ta taywara sa nangidadanes Midyanitaw,* namarin saw Israelitaw so taywan da do tokotokon saw, do aschip saw, kan pachikamītan saw a gwardyado.

³ Kāda tayoka sa a maymoha as omsi dana, mangay saw Midyanita, Amalekita, kan siraw tawotawo saw a yapo do dāya a mangraot dyira.

⁴ Magkampo sa do tanaw kan rārayawen daw mohamoha da saw a manda do Gasa do

---

* **6:2 6:2** Siraw kapotōtan Abraham kan Ketora. Gen. 25:1-6

abagātan. Hapen da tābo saw karniro, bāka, kan asno da. Aba polos matokos a chabyay dan Israelitaw.

⁵ Ta do kangay daw, yononot da saw binyay kan tolda da a akmas pangenaw no kabaga. Sira kan kamilyo da saw, ki mabidangan saba do kāro da. On, mangay sa kan mayrārayaw sa do tana daw no Israelita.

⁶ Oltimo dana sa malidyatan Israelita saw do pariparinen dayan Midyanita. Dawa, tomanyitanyis sa di ĀPO so kasidong na.

⁷ Ki do nakatanyis daw di ĀPO a maynamot dyirad Midyanita saw,

⁸ tinoboy na dyiraw asaw a propīta a nangibahey so nya minsāhi a kāna, “Nyaw bata ni ĀPO a Dyos no Israel: Yaken nangihtot dyinyo do Egipto do tana a nakaadīpenan nyo.

⁹ Insalākan ko inyo dyirad taga Egipto saw kan dyirad tabo a nangidadanes dyinyo do dyaya tana. Pinaksyat ko sa do salapen nyo, as intoroh ko dyinyo tana daw.

¹⁰ Binata ko dyinyo, ‘Yaken ĀPO a Dyos nyo. Magdāyaw kamo aba dyirad dyos dan Amoreo do tana a pagyanan nyo.’ Ki inkaskāso nyo aba yaken.”

No Katawag ni Gideon

¹¹ Sinpangan na, iyaw anghilaw ni ĀPO, nangay kan naydisna do sīrok no logo a kayo do Oprah a dyira ni Joash a yapo do partīdos ni Abieser. Iyaw pōtot naw a mahakay a si Gideon,

ki myan do irahemaw no pamīsan so ōbas[†] a mangirek so trīgo tan itayo na dyirad Midyanita.

¹² Napaboyaw no anghilaw ni ĀPO dya, kan nachisisirin dya a kāna, “Myan si ĀPO dyimo, imo a mabīleg a taga-gobat.”

¹³ Binata ni Gideon dya a kāna, “Ki sir, an oyod a myan si ĀPO dyamen, āngo ta maparin sa tabo nya dyamen? Yanan dan tabo saw a makaskasdāaw a kaparin na a inbahey da dyamen no kapoonan namen saw? Binata da a kon da, ‘Si ĀPO abawriw napahtot dyamen do Egipto?’ Ki sichangori, ninonolay naranaya yamen ni ĀPO, as inparawat naya yamen dyirad Midyanita.”

¹⁴ Inmandar ni ĀPO di Gideon a kāna, “May ka, kan osaren mo mabīleg a kayit mo, as kan isalākan mo saw Israelita dyirad Midyanita. Yaken manoboy dyimo.”

¹⁵ Initbay ni Gideon a kāna, “Ki ĀPO, maypāngo kaisalākan ko so Israel? Kakapsotan partīdos ko do trībo no Manasses, kan yaken kabobodisan so saad do pamilya ko.”

¹⁶ Ki nachisisirin si ĀPO dya a kāna, “Ki myan akonchi dyimo, kan dimanen mo sanchiw Midyanitaw a akma kay mangdiman so asa lang a tawo.”

¹⁷ Tominbay si Gideon a kāna, “An pakah-wahokan mo yaken, torohan mo yaken so pamaneknek a imo oyod si ĀPO.

[†] **6:11 6:11** No pamīsan, ki nabangbangan a bato a rakorakoh kan mararahem kan panokolan.

18 Komaro kaba do dya mandad kapaybidi ko a mangyangay so mākan a dāton ko a idasar ko dyimo.”

Tinbay na a kāna, “Mangnanaya ako dya mandad kapaybidi mo.”

19 Somindep si Gideon do bahay na, kan nangisagāna so orbon a kalding. Ginamay naw asaw a poho a kasalop a arina a parinen na a tināpay a abos yapo. Do nakahoto naranaw a tabo, pinasdot naw karnyaw do basket, kan inkardiro naw asoyaw. Inyangay na do anghilaw ni ĀPO do sirokaw no logo a kayo, as nakaitoroh na sya dya.

20 Nachisisirin anghilaw dya a kāna, “Payen mo karnyaya kan tināpayaya a abos yapo do nyaya bato, as kapado mos asoyaya do hapot daya.” Ki pinarin ni Gideon.

21 Somarono, pinatodah no anghilaw ni ĀPO no tōtok no sarokodaw a inigpet na do karnyaw kan tināpayaw a abos yapo. Sigīda a minohtot apoy do batwaw, kan natemtem karnyaw kan tināpayaw a abos yapo. Do dāwri, todābo anghilaw ni ĀPO.

22 Do dāwri, natonngan ni Gideon a iyaw anghilaw ni ĀPO. Binata na do oltimo a kāmo na, “O Āpo a DYOS! Sichangori, naboya ko naw anghil mo do rōpanrōpa!”‡

23 Ki nachisisirin si ĀPO dya, “Myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto. Mamo kaba, ta madiman kaba.”

---

‡ 6:22 6:22 No anohdan da, no makaboya so Dyos, ki maparin na paba tongtongen mabyay.

24 Dawa, pinatnek ni Gideon altaraw daw a para di ĀPO, as inpangaran naw “Si ĀPO pakayapwan kaydamnayan no kapangtokto.” Sichangori, ari pa daw do Oprah do partīdos ni Abieser.

25 Do dāwri a ahēp, nachisisirin si ĀPO di Gideon a kāna, “Yay mwa hapen tōrowaw a bāka ni āmang mo kan asa pa a papito so tawen.Š Osaren mo sa panggōyod a payrakrak so altaraw ni āmang mo di Baal. Tonghen mo iyaw postyaw a pagdaydayāwan no dyosa a Asera do payis naw.*

26 Katayoka na, patneken mo kosto a altar para di ĀPO a Dyos mo do talapawaya no nya paytokonan. Somarono, hapen mo iyaw chadadwa naw a tōro, as kaidāton mo sya a sosohan, iyirotong mo kayowaw no postyaw ni Asera a tinongeh mo.”

27 Dawa, nanghap si Gideon so asa poho dyirad magsirsīrbi saw dya, as pinarin naw inmandaraw dya ni ĀPO. Ki maynamot do rakoh a kāmo na dyirad pamilya naw kan siraw tawotawowaw do idi, pinarin na do mahep.

28 Do kamabekasanaw no somaronwaw a araw, do nakapaybangon danaw no tawotawo do idi, nadongso da a narakrak iyaw altaraw ni Baal, natongeh iyaw postyaw ni Asera do payis naw, as kan iyaw chadadwaw no tōro, ki naidāton do bayowaw a altar a napatnek.

Š 6:25 6:25 Mana “Yay mwa hapen chadadwa naw no tōro a bāka ni āmang mo a papito so tawen”. * 6:25 6:25 Mik. 5:14

²⁹ Naysiniyahes sa a kon da, “Sino namarin syay?” Do nakaimbistigar daw sya a maganay, natonngan da a si Gideon a pōtot ni Joash iyaw namarin sya.

³⁰ Do dāwri, binata da di Joash a kon da, “Pahtoten mo barok mwaya dya tan dimanen namen, ta rinakrak naw altaraw ni Baal, kan tinongeh naw postyaw ni Asera do payis naw.”

³¹ Ki binata ni Joash dyirad makasolyaw a machikontra dya a kāna, “Āngo, inyoriw mangisakit di Baal? Isalākan nyori? Aran sino a mangisakit sya, ki maipadiman sakbay no mabekas. An oyod a dyos si Baal, maisakit na pakono bōkod na inawan ah, an myan mangrakrak so altar naw.”

³² Yapo do dāwri a araw, natawagan si Gibeon so Jerobbaal. No chakey na batahen, ki “Main-olay si Baal a mangbaheh sya,” ta rinakrak naw altar na.

³³ Do dāwri, siraw tabo a Midyanita, Amalekita, kan siraw tawotawo a yapo do dāya, nayrarapa sa. Namtang sa do Oksong Jordan, as nagkampo sa do Payahosongan Jesreel.

³⁴ Ki pinabileg no iyaw Ispirito no Dyos si Gideon. Do dāwri, inalopan ni Gideon trompīaw a panawag siras tawotawo saw do partīdos no Abieser a monot dya.

³⁵ Tinoboy na saw tobotoboyenaw do intīro a tana no trībo no Manasses a manawag so monot dya. Tinoboy na pa saw tobotoboyenaw do trībo no Aser, Sabalon, kan Naptali, as nangay sa nachirapa dya.

³⁶ Nachisisirin si Gideon di Āpo Dyos a kāna, “An oyod a osaren mo yaken a mangisalākan siras Israelitaya a akmas inkari mo,

³⁷ payen ko lālataw no karniro a siboboboh do tanaw do yananaw a pangirkan so trīgo. Anchan mabekas, an nawri lang yanan apon bobohaw, ki aba do omdibonaw a tana, matonngan konchi a osaren mo yaken a mangisalākan siras Israelita a akmas binata mwaw.”

³⁸ Oyod a naporin. Masāpa do somaronwaw a araw, do nakapaybangonaw ni Gideon, pinīsan naw aponaw do lālataw a siboboboh, as nakahap nas ranomaw a manawob a makapno do asa kasabak.

³⁹ Do dāwri, nachisisirin si Gideon do Dyos a kāna, “Makasoli kaba dyaken, ta chāsi mo pa yaken a mirwa a maychirin. Palobōsan mo pa yaken a mangsōot so lālataya a siboboboh do maypisa pa. Changori, mabkoh pakono lālataya a siboboboh kan maapon do tanaya.”

⁴⁰ Do dāwri a ahap, pinarin no Dyos. Nawri lang mabkoh lālataw a siboboboh, as maapon tabo tana.

7

No Kapangābak ni Gideon Dyirad Midyanita

¹ Masāpa do somaronwaw a araw, si Jerobbaal a si Gideon kan tabo saw bōyot naw, naybangon kan nangay sa a nagkampo do payisaw no akbod a Harod. As iyaw kampo dan Midyanitaw, ki myan do payahosonganaw a ammyānanen da kan masngen do paytokonan a More.

² Nachisisirin si ĀPO di Gideon a kāna, “Taywaraya so kāro mahahakayaya a myan dyimo a osaren ko a pangiparawat siras Midyanitaw dyimo. Āngwan ipangas danchi dyaken no Israelita a naisalākan sa do bōkod da a ayit.

³ Ibahey mo dyirad mahahakayaya a kon mo, ‘Aran sino a mamirpir do kāmo na, maparin naw somabat kan komaro do dya Tokon a Gilead.’ ” Dawa, komnaro dadwa poho kan dadwa rībo a mahahakay, as asa poho dana rībo nabidin.

⁴ Ki nachisisirin dana si ĀPO di Gideon a kāna, “Ari sa paya āro mahahakayaya dyimo. Yosok mo sa do yanan ranom, kan sagāten ko sa daw a para dyimo. An ibahey ko dyimo a ‘Iyaw nya tawo, machangay dyimo,’ iyaw mangay. Ki an ibahey ko a ‘Dya machangay nya tawo dyimo,’ mangay aba.”

⁵ Dawa, inyosok san Gideon mahahakayaw do yanan ranom. Nachisisirin si ĀPO di Gideon a kāna, “Patawahlen mo sa tabo nanokongayas ranom do kakamay da, as nakatapotapos da sya ininom a akmay chito dyirad tabo maydogodaya a minom.”

⁶ Tatdo a gasot dyiraw nanokong a minom so ranom do kakamay da. Sira tabo kadwanaw, indogod daw mininom.

⁷ Nachisisirin dana si ĀPO di Gideon a kāna, “Siraw tatdwaya gasot a nanokong do kakamay daw, osaren ko a mangisalākan dyinyo kan iparawat ko sanchiw Midyanitaw dyimo. Palobōsan mo na sa tabo kadwanaya a somabat.”

⁸ Dawa, pinasabat ni Gideon saw tabo a Israelita, malaksid dyirad tatdwaw a gasot, as

inpatatokos na do nabidin saw tābo no bahon kan trompīta.

Changori, iyaw kampo dan Midyanitaw, ki myan sa do ahbo naw do payahosonganaw.

⁹ Do dāwri a ahēp, inmandar ni ĀPO di Gideon a kāna, “Maybangon ka, raoten mo naw kampo daya, ta iparawat ko na sa dyimo.

¹⁰ Ki an chamo mo sa raoten, apen mos Porah a magsirsīrbi dyimo, as kawsok nyo do kampo daw.

¹¹ Madngey monchiw kapagsasarīta da, as maypayit anchiw aktokto mo a mangraot sira.” Do dāwri, minosok si Gideon kan Porah a magsirsīrbi dya do payisaw no kampo a masngen dyirad magbanbantayaw.

¹² Siraw Midyanita, Amalekita, kan siraw taga dāyaw, myan sa do payahosonganaw a akmay matokpoh a pangen no kabaga. As mabidangan sabaw kamilyo da, ta akmas kāron anayaw do kanayan.

¹³ Do nakawaraw ni Gideon, nadngey naw asaw a mahakay a madāma na ibahey tayēnep naw do rārayay naw. Binata na a kāna, “Tinayēnep kwaw a myan asa kamemeh a tināpay a sebāda, ki nabadede a somindep do kampwayan Midyanita. Dinongpar naw so mayit toldaw, ki nabahangswaw kan nakatatāpyaw a narakrak.”

¹⁴ Inatbay no rārayay naw a kāna, “Aysa! Abaw matarek a chakey na batahen ah, an dya iyaw ispādaw ni Gideon a pōtot ni Joash a asa Israelita. Inparawat dana sawen ni Āpo Dyos Midyanita kan tabo bōyot da dya!”

¹⁵ Do nakadngeyaw ni Gideon so tinayēnep naw kan iyaw chakey naw a batahen, naydogod a nagdāyaw di ĀPO. Sinpangan na, naybidi do kampo daw no Israelita, kan inngēney na, “Maybangon kamo! Ta si ĀPO, inparawat narana sa dyinyo Midyanitaw.”

¹⁶ Pinaychatdo ni Gideon saw tatdwaw a gasot a mahahakay a binīngay, as pinenged na sa so trompīta kan angang a soho lang myan do irahem.

¹⁷ Binata na dyira a kāna, “Chiban nyo yaken, as tolāden nyo yaken. Anchan makarapit ako do payisaw no kampo da, parinen nyo akmas parinen kwaw.

¹⁸ Anchan alopān ko kan tabo rārayay ko sayaw trompīta namen saw, alopān nyo sanchiw trompīta nyowaw do omdibonaw no kampo, kan iyagay nyonchi a kon nyo, ‘Para di ĀPO kan para di Gideon!’ ”

¹⁹ Si Gideon kan siraw asaw a gasot a myan dya, nakarapit sa do payisaw no kampo sakbay no kaabak no mahep, do katatayoka daw a naytatādi no magbanbantay saw. Inalopān daw trompīta da saw, kan inapsa daw angang da saw a inigpet da.

²⁰ Siraw tatdwaw a bonggoy, inalopān da saw trompīta daw, kan inapsa daw angang da saw. Kinemkeman da sa tabo soho daw do kaholyaw a kakamay da, inigpet da do kawananaw a kakamay daw trompītaw alopān da, as kan inyagagay da a kon da, “Ispāda a para di ĀPO kan para di Gideon!”

21 Ranan a naytēnek no kāda mahakay ni Gideon do naikeddengaw a yanan na do omdibonaw no kampo, nayyayo dana sa tabo Midyanitaw a mangagagay do kāmō da.

22 Do nakaalop daw no tatdwaw a gasot so trompīta daw, pinaglalaban sa ni ĀPO do ispāda daw siraw tabo kabōsor da saw. Nayyayo saw kabōsor daw a manda do Bet-sitta a lomongo do Serera a manda do pachipandan no Abel-mehola a masngen do Tabbat.

23 Do dāwri, siraw Israelitaw a yapo do trībo no Naptali, Aser, kan tabo Manasses, ki natawagan sa, kan linakatan da saw Midyanitaw.

24 Tinoboy ni Gideon tobotoboyen na saw a mangay do intīro a katokotokonan no Epraim a mangibahey dyira a kāna, “Mosok kamo a manggobat siras Midyanitaw, kan balaten nyo sa do Oksong Jordan kan do dedēkey saw a ok-oksong a manda do Bet-bara tan dyi sa makapamtang.” Dawa, sira tabo mahahakayaw no trībo no Epraim, ki natawagan sa, as sinākop daw Oksongaw a Jordan kan siraw dedēkayaw a ok-oksong a manda do Bet-bara.

25 Tiniliw da saw dadwaw a pangpangōlo dan Midyanita a sa Oreb kan Seeb. Diniman da si Oreb do bato a mayngaran so Oreb, as diniman da si Seeb do pamīsanaw so ōbas a mayngaran so Seeb. Tinongtong daw nanglakat siras Midyanitaw, as inyangay daw ohwaw ni Oreb kan Seeb di Gideon a myan do kabtangaw no Oksong Jordan.

8

No Kapangābak ni Gideon Sa Seba kan Salmonna

¹ Sinpangan na, inyahes dan tawotawowaw no tribo no Ephraim di Gideon, “Āngo ta tinawagan mwaba yamen do nakangay nyowaw a nanggobat siras Midyanitaw? Āngo ta pinarin nyo dyamen komwan?” Taywaraw soli da nachisopyat dya.

² Ki initybay na dyira a kāna, “Aryoriw maganaganay a pinarin ko a maipariho dyinyo? Maganaganay abawriw nadidid saw a asin ōbas no tribo no Ephraim kan tābo āpit no partidos ni Abiyeser?*

³ Inparawat ngamin dyinyo no Dyos si Oreb kan Seeb a pangpangōlo dan Midyanita a diniman nyo. Aryoriw pinarin ko a makaābak so nawri?” Do nakaibahey naw sya, nabāwan kasoli daw.

⁴ Si Gideon kan siraw tatdwaw a gasot a mahahakay a myan dya, ki nangay do Oksong Jordan kan namtang sa. Aran taywara a nahopag sa, nāw da linakatan saw kabōsor daw.

⁵ Do nakapakarapit daw do Sokkot, inyahes ni Gideon dyirad tawotawowaw do dawri a idi a kāna, “Chāsi nyo pa yamen. Torohan nyo pa sas tināpay bōyot kwaya. Taywara dana saya nahopag, as ari namen pa saya lakatan ar-āri daw no Midyanita a sa Seba kan Salmonna.”

---

* **8:2 8:2** No partidos ni Abieser, ki kapoonan dan tawotawo a omidi do idi ni Gideon. Ok. 8:32

⁶ Ki tominbay opisyalis saw do Sokkot a kon da, “Natiliw mo na sawri sa Seba kan Salmonna? Āngo ta machita itoroh namen tināpay dyirad bōyot mwaya?”

⁷ Initbay ni Gideon a kāna, “Sigi, an komwan, anchan iparawat ni ĀPO dyaken sa Seba kan Salmonna, maybidi akonchi a mangbāot dyinyo so manonōlok a yapo do let-ang a mamiripirit so asyasi nyo.”

⁸ Yapo daw, nangay si Gideon do Penwel, kan nangdaw dana minirwa so mākan dyirad tawotawowaw daw. Ki nayengay initbay da a akmas atbay daw no taga Sokkot.

⁹ Dawa, binata ni Gideon dyirad tawotawowaw do Penwel a kāna, “Anchan maybidi ako a nagballigi, rakraken konchiw nya pagwanawanan nyo!”

¹⁰ Sa Seba kan Salmonna, ki myan sa do Karkor kontodo bōyot da saw. Yapo do tābo bōyot dan taga dāyaw, malābit asa poho kan dadima dana rībo nabidin. Ta asa gasot kan dadwa poho a rībo nagarmas so ispāda, ki nadiman dana sa.

¹¹ Nangay sa Gideon do ayamanaw do payis no let-ang[†] do dayāenaw no Nobah kan Jogbehah, kan rinaot da sa a sinaneb bōyot daw no Midyanita.

¹² Siraw dadwaw a āri a sa Seba kan Salmonna, nayyayo sa, ki linakatan da sa da Gideon, kan tiniliw da sa. Maynamot ta komwan, natarantaw tābo bōyot dan Midyanita.

[†] **8:11 8:11**Do ayaman dan mayadiyadis saw a magtolda.

13 Do nakapaybidyaw ni Gideon a pōtot ni Joash a yapo do paggogobatan, nayam do songtan do Heres.

14 Nakatiliw so asa baro a taga Sokkot kan inosisa na. Inpaitolas ni Gideon do barwaw ngarangan da saw no papitwaw a poho kan papito a opisyalis kan panglakayen do Sokkot.

15 Sinpangan na, nangay si Gideon dyirad mahahakayaw do Sokkot a kāna, “Cha dya sa Seba kan Salmonna a pinachimadēkeyan nyo dyaken a binata nyo a kon nyo, ‘Natiliw mo sawri sa Seba kan Salmonna? Āngo ta machita a itoroh namen tināpay dyirad bōyot mwaya a taywara nahopag?’ ”

16 Do dāwri, inhap ni Gideon panglakayen saw a yapo do Sokkot, kan dinōsa na sa so manonōlokaw a yapo do let-ang.

17 Rinakrak na paw pagwanawanaw do Penwel, kan diniman na saw mahahakayaw do dawri a idi.

18 Sinpangan na, inyahes ni Gideon da Seba kan Salmonna a kāna, “Āngo katatawo dan mahahakayaw a diniman nyo do Tabor?”

Tinbay da a kon da, “Akma saw dyimo. Kāda asaw, ki akma aw anak no āri.”

19 Tominbay si Gideon a kāna, “Sira, ki kakakteh ko, anak sa no mismo a ānang ko. Magsapata ako di ĀPO a sibibyay a an dyi nyo sa diniman, ayket na, dimanen kwaba inyo.”

20 Dawa, binata na di Jeter a matoneng a pōtot na a kāna, “Dimanen mo sa!” Ki ināsot nabaw ispāda naw, ta barīto pa kan taywaraw kāmō na.

²¹ Binata da Seba kan Salmonna di Gideon a kon da, “Ngay! Imo danaw mismo a mangdi-man dyamen, ta malkem lang myan so ayit a komwan.” Dawa, diniman na sa, as inhap naw bisti saw a akmay samorang a bohan a myan do lagaw daw no kamilyo da.

²² Nakatayoka no nawri, binata dan Israelitaw di Gideon a kon da, “Imo danaw mangitoray dyamen. On, imo, siraw pōtot kan siraw apoko mo a mahahakay, ta insalākan mwaya yamen dyirad Midyanita saw.”

²³ Ki tinbay sa ni Gideon a kāna, “Itorayan kwabanchi inyo mana aran siraw pōtot ko a mahahakay. Si ĀPO, iyanchiw mangitoray dyinyo.”

²⁴ As binata na pa a kāna, “Palobōsan nyo pa yaken a mangdaw so asa. Manoroh paw kāda asa dyinyo so nasamsam naw a arītos.” (Siraw kapotōtan Ismael, ki magarītos sa so balitok.)

²⁵ Initbay da a kon da, “Chasoyot namen sa a itoroh dyimo.” Dawa, namolay sas asa kagay. As kāda asa mahakay, ki inasday naw arītos saw a sinamsam na.

²⁶ Iyaw karahmet no balitok saw a arītos a inakdaw ni Gideon, ki nagistayan dadwa poho a kakīlo. Do dyaya, nairāman sabaw bisti, alāhas, kan obi a kīta a laylay no ar-āri daw no Midyanita, mana siraw sāryowaw a myan do lagaw dan kamilyo daw.

²⁷ Inosar ni Gideon balitokaw a namarin so laylay a epod,[‡] as pinangay na do idi na a Oprah. Siraw tābo Israelita, nangay sa daw a

---

[‡] **8:27 8:27** Iyaw epod, ki asa paylaylaylay no katotohosan a pādi. Eks. 28:4-6; 39:2-7

magdaydāyaw so epodaw. Nyaw nayparin a akmay asdok di Gideon kan pamilya na.

²⁸ Siraw Midyanitaw, naābak sa dyirad Israelitaw, as kan nakabangon sa paba a machig-gobat. Dawa, yapo dāwri, myan danaw talna do tana daw no Israelita so apat a poho a katawen a manda do nakadiman ni Gideon.

No Kadiman ni Gideon

²⁹ Si Jerobbaal mana Gideon a pōtot ni Joash, somnabat do Oprah, as kan minyan daw.

³⁰ Myan papito a poho a pōtot na mahakay a mismo, ta āro baket na.

³¹ Myan paw binaket na do Sikem a nayman-ganak pa so mahakay, kan pinangaranan nas Abimelek.

³² Nadiman si Gideon a pōtot ni Joash do kamalkem na, as naitābon do tanem a aschip ni āmang na a si Joash do Oprah a dyira dan partīdos no Abieser.

³³ Do nakadiman danaw ni Gideon, minirwa dana saw Israelitaw a tomnadyichokod do Dyos, kan nagdaydāyaw sa dyirad Baal. Pinatnek daw Baal-berit a dyos da.Š

³⁴ Inkaskāso da paba si ĀPO a Dyos da a nangisalākan dyira do toray dan tābo saw a kabōsor da a nangdibon dyira.

³⁵ Abaw inpaboya da a mapagtalkan sa dyira do pamilya ni Jerobbaal a si Gideon do tabo a maganay a pinarin na do Israel.

Š **8:33 8:33** No chakey na batahen Baal-berit, ki “āpo no tōlag”, kan dinadāyaw dan taga Sikem (9:4, 27, 46). Sikem, ki nagistayan 20 kilometro do abagātan no idi a Oprah. Gen. 12:6; 33:18

9

Si Abimelek

¹ Si Abimelek a pōtot ni Jerobbaal, nangay do Sikem dyirad kakabagyan ni ānang na. Binata na dyira kan tābo partīdos ni ānang na a

² iyahes da do salapen dan tābo panglakayenaw do Sikem* a kon da, “Āngo chakakey nyo? Kaitoray da dyinyo no papito saw a poho a pōtot ni Jerobbaal, mana asa lang a tawo? Naknakmen nyo a yaken, ki yapo do tohang kan asi nyo.”

³ Siraw kakabagyanaw ni ānang na, ki siraw pinakainawan na a nangibahey so inchirin naw dyirad panglakayenaw do Sikem. As siraw panglakayenaw, pinipya da a inonotan si Abimelek, ta binata da a kon da, “Iya, ta.”

⁴ Intoroh da dyaw papitwaw a poho a kapidāso a pirak a yapo do timplo ni Baal-berit. Inosar ni Abimelek pirakaw a pinanangdan so siras napawnot naw a abos sirsīrbi kan tarantādo.

⁵ Nangay do bahay ni āmang na do Oprah, as dawri do hapotaw no asa bato, diniman na saw papito a poho a kakakteh na a mahahakay a siraw pōtotaw ni Jerobbaal. Ki nadiman aba si Jotam a boridek a pōtot ni Jerobbaal, ta tomnayo.

⁶ Sinpangan na, naychichipeh sa tābo panglakayenaw a yapo do Sikem kan Bet-millo, as nangay sa do yananaw a masantwan a logo a kayo do Sikem.† Dawriw pinayparinan da āri si Abimelek.

---

* **9:2 9:2** Mana “dyirad tabo tawotawo do Sikem”. † **9:6 9:6**
Gen. 35:4

No Pangarig no Kayokayo

⁷ Do nakadāmagaw so nya ni Jotam, somnonget do tōtokaw no Tokon a Gerisim, as nakaingēngey na sya dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, inyo a panglakayen Sikem, tan adngeyen inyo no Dyos.

⁸ Do naypisa, nangay saw kayokayowaw a mamidi so āri a para dyira. Binata da do olibwaw a kayo a kon da, ‘Magāri ka dyamen.’

⁹ “Ki binata no olibwaw a kayo dyira a kāna, ‘Namna, penpenen koriw mamarin so lana a maosar a pammadāyaw dyirad dyos saw kan tawotawo tan itorayan ko saw kayokayo? Pī!’

¹⁰ “Somarono, binata dan kayokaywaw do igosaw a kayo a kon da, ‘Ngay, may ka magāri dyamen.’

¹¹ “Ki inatbay san igosaw a kayo dyira a kāna, ‘Aysa, mayhāt ako nawri a omsi so maganay kan matami saw a asi ah, tan itorayan ko saw kayokayo? Pī!’

¹² “Somarono, binata dan kayokaywaw do ōbasaw a kon da, ‘Ngay, may ka magāri dyamen.’

¹³ “Ki inatbay no ōbasaw dyira a kāna, ‘Ayya, ibhes koriw mamarin so palek a mapasoyot siras dyos saw kan tawotawo, tan itorayan ko saw kayokayo? Pī!’

¹⁴ “Dawa, binata dan tabo kayokayo saw do kamanadyitaw a kon da, ‘Ngay, imo paw mangay a magāri dyamen.’

¹⁵ “Inatbay no kamanadyitaw dyirad kayokayowaw a kāna, ‘An oyod a chakey nyo yaken a mayparin a āri nyo, may kamo a machikāmang

do abongan kwaya. Ki an chaskeh nyo, gomilāyab pakono kamanadyitaya, as sosohan na saw sidro a kayokayo do Lebanon.’ ”

¹⁶ Tinongtong ni Jotam a kāna, “Changori, oyod kamo paro a mapodno kan madāyaw do naka-patnek nyowaya si Abimelek a āri? Masingpet kamori di Jerobbaal kan pamilya na, kan pinarin nyoriw maikari dya?

¹⁷ Ta si āmang ko, nachigobat a para dyinyo. Inposta naw byay na a nangisalākan dyinyo dyirad Midyanita.

¹⁸ Ki changori, nachiribildi kamo na do pamilya ni āmang ko. Diniman nyo sawen papito saw a poho a mahahakay a pōtot na do asaw a bato, as kan pinatnek nyo si Abimelek a anak no binaket naw a kasidong a āri no Sikem, ta nyo.

¹⁹ Na, an mapodno kan madāyaw kaparin nyo sichangori dyirad Jerobbaal kan pamilya na, chasoyot nyo pakono si Abimelek kan chasoyot na pakono inyo.

²⁰ Ki an dya komwan, mohtot pakono apoy yapo do Abimelek, as sosohan na saw panglakayenaw no Sikem kan Bet-millo. Mohtot pakono paw apoy yapo do panglakayenaw no Sikem kan Bet-millo, as sosohan das Abimelek!”

²¹ Do dāwri, nagtālaw si Jotam a nayyayo do Beer kan minyan daw, ta chamo naw kakteh naw a si Abimelek.

²² Nagtoray si Abimeleck do Israel so tatdo a katawen.

²³ Sinpangan na, nanoboy Dyos so marahet a ispirito a mapaysyay sa Abimelek kan siraw

panglakayenaw no Sikem, kan linipotan sa di Abimelek.

²⁴ Nyaw naporin tan iyaw karanggasaw a pinarin dad papito saw a poho a pōtot ni Jerobbaal, ki machibahe di Abimelek a kakteh da a nangdiman sira kan siraw panglakayenaw no Sikem a napatoretored dya.

²⁵ Do kaipsok daw di Abimelek, siraw panglakayenaw no Sikem, nanoboy sa so mahahakay do tōtok saw no tokotokon‡ a mangsaneb sya, kan takawan daw aran sino a homabas. Ki naipadāmag nya di Abimelek.

²⁶ Do dāwri, nayadis si Gaal a pōtot ni Ebed do Sikem kontodo siraw kakakteh naw a mahakay, kan tinalek da no panglakayenaw do Sikem.

²⁷ Asa karaw, nangay saw tawotawo do kaobāsanaw a mamolas so ōbas, as pinayparin daw ōbasaw a palek, as kan nagpista sa do irahemaw no timplo no dyos da. § Do kayan daw a koman kan minom, inabay da si Abimelek.

²⁸ Binata ni Gaal a pōtot ni Ebed a kāna, “Namna, sino si Abimelek, kan sino ta a Sikem ta dawa, magsīrbi ta dya? Nagsīrbi abawriw pōtot ni Jerobbaal kan Sebol a opisyal na dyirad tawotawo ni Hamor a āmang ni Sikem? * On, āngo ngarod ta magsīrbi ta di Abimelek?”

²⁹ Aysa, an yaken sawen mangitoray dyirad dya saya tawotawo, pakarohen ko si Abimelek. Ibahey ko dya a kon ko, ‘Pārohen mo bōyot mo, as may ka machigobat, ah!’ ”

---

‡ 9:25 9:25 Tokon a Gerisim kan Tokon a Ebal. § 9:27
 9:27 Timplo no Baal-berit. * 9:28 9:28 Gen. 33:19; 34

³⁰ Do nakadngeyaw ni Sebol a iyaw torayen do idyaw so inchirinaw ni Gaal a pōtot ni Ebed, komnohat a nakasoli.

³¹ Sililimed a nanoboy siras tobotoboyenaw di Abimelek do Aromah[†] a kāna, “Si Gaal a pōtot ni Ebed kan siraw kakakteh naw a mahakay, ki nangay sa do Sikem kan mangpaklaklal sa siras omidyaw a magribildi dyimo.

³² Dawa, anchan mahep, may ka kan tawo mo saw a magdāan a magsaneb do bengkag saw.

³³ Anchan maysesēdang an delak, maybangon kamo kan raoten nyo idyaw. Anchan mohtot si Gaal kan tawo na saw a machigobat dyinyo, parinen nyo aran āngo a chakey nyo dyira.”

³⁴ Dawa, nangay sa Abimelek kan tabo tawo na saw do kamahep do masngenaw do Sikem. Dinaānan da sa saneben, kan pinaychapat daw bonggoy da.

³⁵ Do nakaboyaw ni Abimelek kan tawo na saw si Gaal a pōtot ni Ebed a minohtot kan naytēnek do rowanganaw no idi, nayhohtot sa do tinaywan daw.

³⁶ Do nakaboyaw sira ni Gaal, binata na di Sebol a kāna, “Chiban pa! Tori sayaw tawotawo a mosok do tōtok sayan tokotokon!”

Ki tinbay ni Sebol a kāna, “Aysa, maboya mwaya anyino dan tokotokon sayaw akmayay tawotawo.”

³⁷ Ki minirwa a naychirin si Gaal a kāna, “Chiban pa! Tori sabaw tawotawo a mosok do bakrang naya no tokotokon, kan asaya bonggoy

---

[†] 9:31 9:31 Ok. 9:41

yapo do rarahanaw a mamangket do logo a kayo no manalādo saw?”

³⁸ Sinpangan na, binata ni Sebol dya a kāna, “Asyo pangas mwaw? Imo abawriw nakabataw a, ‘Namna, sino si Abimelek ta dawa, magsirbi ta dya?’ Sirabawriw tawotawowaw a indadanes mo? Changori, mohtot ka pa machigobat dyira!”

³⁹ Dawa, indaōlwan ni Gaal saw mahahakayaw no Sikem a minohtot kan nachigobat sa di Abimelek.

⁴⁰ Linakatan ni Abimelek si Gaal. Do nakapagsonod daw no taga Sikem, āro naychalbalba a nabigaran a mandad rowanganaw no idi.

⁴¹ Naybidi si Abimelek a minyan do Aromah. As si Sebol, pinaksyat na si Gaal kan siraw kakakteh naw do Sikem.

⁴² Do somnaronwaw a araw, siraw tawotawowaw no Sikem, ki nangay sa do bengkag saw. Do nakadāmagaw syay ni Abimelek,

⁴³ inhap naw tawo na saw, as nakapaychakarwa na sira do tatdo a bonggoy, as nakapagdāan da do bengkagaw. Do nakaboya naw siras tawotawowaw a mohtot do idi, nayhohtot sa kan diniman da sa.

⁴⁴ Sa Abimelek kan bonggoy naw in-godes daw nayyayo a nangay a nagbantay do asdepanaw do rowanganaw no idi. As siraw dadwaw a bonggoy, rinaot da sa tabo tawotawowaw do bengkag saw kan diniman da sa.

⁴⁵ Naychasaryan sa Abimelek a nachigobat dyirad omidyaw do Sikem a mandad nakasākop kan nakadiman da siras tawotawowaw daw.

Rinakrak ni Abimelek iyaw idyaw kan winarisan na so asin.‡

⁴⁶ Do nakadāmag daw sya tabo no panglakayenaw no Pagwanawanan no Sikem, somindep sa a nachikāmang do kōtaw no timplo no Baal-berit.§

⁴⁷ Naipadāmag di Abimelek a siraw panglakayenaw no Pagwanawananaw no Sikem, ki nychipeh sa daw.

⁴⁸ Dawa, somnonget sa kontodo tabo tawo na saw do Tokon a Salmon. Nanghap so wasay, as nangwasay so sangasanga, kan insabhay na. Do dāwri, inmandar na dyirad bōyot na saw a alistwan da toladen iyaw pinarin naw.

⁴⁹ Dawa, kāda asa dyirad tawo naw, ki tinolad da si Abimelek do nakapanongeh daw so sangasanga. Katayoka na, inopo da a pinanareng do dyindyinaw no kōta, as nakasilmot da sya. Dawa, nadiman saw tabo tawotawo do irahem no Pagwanawanan no Sikem. No bidang da a nadiman daw, ki makalo a asa rībo a mahahakay kan mababakes.

⁵⁰ Katayoka nya, nangay sa Abimelek do Tebes. Dinibon da, as nakasākop das idyaw.

⁵¹ Ki do irahem no nawri a idi, myan mahnyi a pagwanawanan. Dawriw nagkamītan dan tabo mahahakay, mababakes kan panglakayen. Intolbek da do irahem, as nakangay da do tohos do yananaw no atep.

---

‡ 9:45 9:45 No chakey na batahen, ki nāw na narakrak. § 9:46 9:46 Iyaw nya timplo, ki 32 kamitro so kanaro kan 28 kamitro so kawbong, kan myan bato a dyindyin na a 5 kamitro so katokpoh.

⁵² Nangay si Abimelek do pagwanawanaw a nangdarop sira. Ki do nakapaypasngen do asdepanaw no pagwanawanaw tan sosohan na,

⁵³ inasday no asaw a mabakes iyaw bakesaw no gilingan, as nanaho iyaw ohwaw ni Abimelek kan napsaw yanga naw.*

⁵⁴ Inalistwan na a tinawagan iyaw barwaw a taga-sahabit so armas naw, as nakaimandar na sya dya a kāna, “Asōten mo ispāda mwaya, as kadiman mo dyaken tan dyi danchi a ibahey a kon da, ‘Mabakes iyaw makadiman sya.’ ” Dawa, binagkong no barwaw, kan nadiman si Abimelek.

⁵⁵ Do nakaboya daw no Israelitaw a nadiman dana si Abimelek, somnabat dana sa tabo.

⁵⁶ Komwan nakabahes no Dyos di Abimelek do marahetaw a pinarin na di āmang na do nakapangdiman naw siras papitwaw a poho a kakakteh na.

⁵⁷ Pinadidiwan pa no Dyos siraw tawotawowaw no Sikem so tabo karahet da do mismo a inawan da. Natongpal dyira iyaw abayaw ni Jotam a pōtot ni Jerobbaal.

10

Sa Tola kan Jair

¹ Nakatayokan nakadiman naw ni Abimelek, no somnarono a mangisalākan siras Israelitaw, ki si Tola a pōtot ni Powah kan apoko ni Dodo. Iya, ki yapo do tribo ni Issakar, kan minyan do Samir do katokotokonan no Epraim.

---

* 9:53 9:53 2 Sam. 11:21

² Inpangōlo na saw Israelitaw so dadwa poho kan tatdo a katawen. Do nakadiman naw, iya, ki naitābon do Samir.

³ Do nakadiman naw ni Tola, si Jair a taga tana a Gilead iyaw mintādi sya. Inpangōlo na saw Israelitaw so dadwa poho kan dadwa a katawen.

⁴ Myan saw tatdo a poho a pōtot na a mahahakay, as kāda asa dyira, ki nakasakay do bōkod na asno. Nangitoray sa so tatdo a poho a idi do Gilead. Mandas changori, matawagan sa pa so Habbot-jair.

⁵ Do nakadiman naw ni Jair, naitābon do Kamon.

No Kapalidyat Dan Ammonita Siras Israelita

⁶ Siraw Israelita, ki minirwa dana sa mamarin so marahet do salapen ni ĀPO do kapagdāyaw da siras dyosaw a Baal kan Astarot, as kan siraw dyos dan taga Sirya, Sidon, Moab, Ammon kan Pilistiya. Tomnadyichokod sa di ĀPO, as nagsardeng sa a magsīrbi dya.

⁷ Dawa, taywara a nakasoli si ĀPO dyirad Israelitaw, kan inpalōbos na saw Pilisteowaw kan Ammonita a mangsākop sira,

⁸ kan rinanggasan kan indadanes da saw kapotōtan Israel do dāwri a tawen. Do asa poho kan wawaho a katawen, indadanes da sa tabo Israelita a omyan do dayāen no Oksong Jordan do tana a Gilead a tana dan Amoreo.

⁹ Siraw Ammonita, namtang sa pad Oksong Jordan a nanggobat siras taga tribo no Joda, Benhamin, kan Ephraim. Taywara a natōok saw Israelitaw.

¹⁰ Do dāwri, nakatanyis dan Israelitaw di ĀPO, kan binata da dya a kon da, “Naygatos kami dyimo, ta tomnadyichokod kami dyimo a Dyos namen, as kan nagdāyaw kami dyirad Baal.”

¹¹ Inatbay sa ni ĀPO dyirad Israelita a kāna, “Siraw taga Egipto, siraw Amoreo, Ammonita, Pilisteo,

¹² Sidonyo, Amalekita, kan siraw Maonita, do nakaidadanes daw dyinyo, kan tomnayis kamo dyaken, insalākan ko abawri inyo dyira?

¹³ Ki aran komwan, tomnadyichokod kamo dyaken, kan nagdāyaw kamo do kadwan saw a dyos. Dawa, isalākan ko paba inyo.

¹⁴ Ngay, may kamo a tomanyis dyirad dyos nyo saw a pinidi nyo. Sira pakono mangisalākan dyinyo ah do kaidadanes nyo!”

¹⁵ Ki binata dan Israelitaw di ĀPO a kon da, “Naygatos kami. Parinen mo aran āngo a ibidang mo a maitotop dyimo, ki tod mo lang yamen a isalākan sichangori.”

¹⁶ Dawa, inpoha da saw dyos a gan-ganaet a myan dyira, as kan dinaydāyaw da si ĀPO. Do dāwri, maibtoran paba ni ĀPO iyaw nakaidadanes daw no Israelita.

¹⁷ Sinpangan na, nagsagāna sa machigobat Ammonitaw, as nagkampo sa do Gilead. Siraw Israelitaw, nakpeh sa do kampo daw do Mispa.

¹⁸ Siraw pangpangōlo dan Israelita do Gilead, naysiniyahes sa a kon da, “Sino paro mangidaōlo a machigobat dyirad Ammonita? Iyaw makey, ki iyanchiw pangōlo dan tabo a omyan do Gilead.”

11

Si Jepta

¹ Si Jepta a taga Gilead a mabileg a taga-gobat, ki anak no mabakesaw a maglaklāko so asi na. Āmang na si Gilead.

² Nakaiyanak pa si baket ni Gilead so mahakay. Do nakapaypararakoh daranaw, pinaksyat da si Jepta. Inbahey da dya a kon da, “Makapagtāwid kabanchi so aran āngo di āmang ta, ta anak naymo do matarek a mabakes.”

³ Nayyayo si Jepta a komnaro dyirad kakakteh naw a mahakay kan minyan do tana a Tob. Dawri, nachikpeh sa dyaw balyōdong saw a mahakay kan minonot sa dya.

⁴ Homnabas saw araw, nangay sa nachigobat Ammonitaw dyirad Israelitaw.

⁵ Do naparinaw nya, siraw panglakayen daw no Israelita do Gilead, yangay da insabat si Jepta a yapo do tana a Tob.

⁶ Binata da dya a kon da, “Ngay, ipangōlwan mo yamen, ta machigobat ta dyirad Ammonita saw.”

⁷ Ki inatbay sa ni Jepta a kāna, “Inipsok nyo abawri yaken, kan pinayyayo nyo yaken do bahay ni āmang ko? Āngo ta mangay kamo dyaken sichangori do kalidyat nyowaya?”

⁸ Ki binata dan panglakayenaw no Gilead di Jepta a kon da, “As dawa, nangay kami dyimo sichangori, ta chakey namen a machangay ka dyamen a manggobat siras Ammonita saw, kan

mayparin kanchi a pangōlo namen a tabo a omyan do Gilead.”

⁹ Initbay ni Jepta dyira a kāna, “An isabat nyo yaken a machigobat dyirad Ammonitaw, as pagballīgyen na yaken ni ĀPO, yaken anchiw mayparin a pangōlo nyo.”

¹⁰ Tinbay dan panglayakenaw no Gilead a kon da, “Naon! Si ĀPO, sistīgo namen. Sigorādo a tongpalen namen ibahey mwaya dyamen.”

¹¹ Dawa, nachangay si Jepta dyirad panglakayenaw no Gilead, as kan pinayparin dan tawotawo saw si Jepta a pangōlo kan komander da. Do Mispa, pinirwa a inbahey ni Jepta tabo binata naw dyirad panglakayen do salapen ni ĀPO.

¹² Sinpangan na, nanoboy si Jepta siras tobotoboyen do āryaw no Ammonita a mangay a mangiyahes a kon da, “Āngo ipsok mo dyamen ta dawa, gobaten mo yamen do tana namen?”

¹³ Tinbay no āryaw no Ammon tinoboy saw ni Jepta a kāna, “Do nakahtot daw no Israelita a yapo do Egipto, ināgaw daw tana namenaw a yapo do Oksong a Arnon a mandad Oksong a Jab-bok kan manda do Oksong a Jordan. Changori, machita nyo a pabidyen a sitatalna.”

¹⁴ Pinaybidi sa ni Jepta siraw tobotoboyenaw di āri no Ammon,

¹⁵ kan inpaibahey na dyira a kāna, “Nya batahen ni Jepta: Ināgaw daba no Israelitaw tanaw no Moab mana tana dan Ammonita.

16 Do nakakaro daw no Israelita a yapo do Egipto, kinelsat daw let-angaw a mangay do Mabaya a Tāw, as nangay sa do Kadesh.

17 Do dāwri, tinoboy daw toboboyen da saw di āri no Edom a mangdaw so pamalōbos a magkelsat do tana naw. Ki inadngey na saba no āryaw no Edom. Komwan pa a nangdaw sa di āri no Moab, ki naskeh. Dawa, siraw Israelitaw, dinitā da do Kadesh.*

18 Somnarono, kinelsat daw let-angaw a nagrikos do tanaw no Edom kan tanaw no Moab a mandad nakapakarapit da do dayāenaw no tana no Moab do bīt no Oksong a Arnon. Dawriw, nagkampwan da, ki somindep saba do tanaw no Moab, ta iyaw Oksong Arnon, ki pachipandan no Moab.

19 Somarono, nanoboy siraw Israelita siras tobotoboyen di Sihon a āri dan Amoreo† a mangitoray yapo do Hesbon, as nangdaw sa so pamalōbos a magkelsat do tana daw a komwan do tana namen.‡

20 Ki nagtalek aba si Sihon dyirad Israelitaw a magkelsat do tana daw. Basbāli a chinpeh na sa tabo tawotawo naw, as nagkampo sa do Jahas, kan ginobat na saw Israelitaw.

21 “Ki si ĀPO a Dyos no Israel, inparawat na si Sihon kan siraw bōyot naw dyirad Israelitaw kan inābak da sa. Dawa, inhap dan Israelitaw a dyira daw tābo tana daw no Amoreo a omyan do dawri a tana.

---

* 11:17 11:17 Nom. 20:14-21 † 11:19 11:19 Siraw Amoreo a tawotawo, ki matarek dyirad Ammonita a tawotawo. ‡ 11:19 11:19 Nom. 21:21-24

²² Iyaw tābo a tana dan Amoreo a inhap da, ki yapo do Oksong a Arnon a manda do Oksong a Jabbok kan yapo do let-ang a manda do Oksong a Jordan.

²³ “As dawa, si ĀPO a Dyos no Israel, pinaksyat na saw Amoreo do salapen dan tawotawo na a Israel. Hapen mori a mirwa ah?

²⁴ Dyira nyo abawriw aran āngo a intoroh no dyos nyo a Chemos? Dawa, aran āngo a intoroh ni ĀPO a Dyos namen, ki dyamen dana.

²⁵ Namna, maganayganay kawri kan si Balak a pōtot ni Sippor a āri no Moab? Kinārit nawriw Israel mana ginobat na?

²⁶ Minyan saw Israelita do Hesbon, Aroer, siraw omdibon a dedēkeyaw a idiidi, kan tabo idiidi do payis no Oksong a Arnon, tatdo a gasot a katawen. Āngo ta dyi mo a ināgaw do dāwri pa a chimpō?

²⁷ Yaken abaw naygatos dyimo, an dya imo mamarin so madi dyaken do kapachigobat mwaya dyaken. Si ĀPO a iyaw okom, mangikeddeng sichangori an sino kosto, siraw Israelita mana siraw Ammonita.”

²⁸ Ki inkaskāso naba no āryaw no Ammon minsāhyaw a inpaw-it ni Jepta.

No Sapata ni Jepta

²⁹ Sinpangan na, pinabīleg no Ispirito ni ĀPO si Jepta, kan kinelsat naw tana a Gilead kan Manasses. Naybidi do Mispa do Gilead, as nakatongtong nas nangay dyirad Ammonitaw.

³⁰ Insapata ni Jepta di ĀPO a kāna, “An iparawat mo saw Ammonitaw dyaken,

³¹ aran sino a manma a mohtot do bahay ko a machibayat dyaken do kapaybidi ko a nangābak siras Ammonitaw, dyira monchi mo ĀPO, as sosohan konchi a idāton.”

³² Dawa, namtang sa Jepta a machigobat dyirad Ammonitaw, kan inparawat sa dya ni ĀPO.

³³ Inābak da saw dadwaw a poho a idiidi a yapo do Aroer a manda do omdibonaw no Minnit kan manda do kabawaw no Abel-keramim. Dawa, naābak saw Ammonitaw dyirad Israelita.

No Pōtot a Mabakes ni Jepta

³⁴ Do nakasabataw ni Jepta do Mispa, minohtot pōtot naw a mabakes a minbayat sya a tomatāda kan magtoktokar so tamborin. Iya, ki moyboh a pōtot na. Malaksid dya, aba polos matarek a pōtot na a mahakay mana mabakes.

³⁵ Do nakaboya naw sya, pinirit naw laylay naw do oltimo a kaliday na, kan binata na a kāna, “Ayya! Balāsang ko! Paglidayen mwaya yaken a palālo. Imo sawen nakayapwan karārayawan ko, ta myan insapata ko di ĀPO, kan polos a dyi ko a maibabāwi!” §

³⁶ Ki tinbay na a kāna, “Mo Āmang, nagsapata ka na di ĀPO. Basta parinen mo dyaken akmas insapata mwaw maynamot ta intoroh narana dyimo ni ĀPO kapamahes dyirad kabōsor mo a siraw Ammonita.”

³⁷ Ki inyahes na di āmang na a kāna, “Ki nya lang akdawen ko dyimo a nonolay mo yaken so dadwa a kabohan tan midibidi ako kan siraw

rārayay kwaw do katokotokonan, as kadong-aw kos kanāw ko a birhin.”

³⁸ Tinbay ni āmang na a kāna, “May ka, anak ko.” Pinalōbosan na iya a komaro so dadwa kabohan. Do dāwri, somnonget sa kan rārayay na saw a mababakes do katokotokonanaw, as kan dinongdong-awan naw kabirhin naw a dya nangabahay kan abos anak.

³⁹ Nakahabas dadwa a kabohan, naybidi di āmang na. Tinongpal ni āmang naw insapata naw di ĀPO. As iyaw balāsang naw, ki nadiman a nāw na birhin.

Nyaw siniknanan no dadakayaw do Israel

⁴⁰ a kāda tawen, siraw babbalāsangaw do Israel, komaro sa so apat a karaw a mangay a magdong-aw a pakanaknakman da so balāsangaw ni Jepta a taga Gilead.

12

Si Jepta kan Siraw Yapo do Trībo no Epraim

¹ Siraw mahahakay a yapo do trībo no Epraim, naychipeh sa a machigobat, kan namtang sa do Oksong Jordan a nangay do Sapon. Binata da di Jepta a kon da, “Āngo ta inabtang mo sa ginobat Ammonitaw a dyi mo yamen a tinawagan a omnarāyat a somidong dyinyo? Maynamot ta komwan pinarin mo, sosohan namen bahay mwaw a myan kad irahem!”

² Tinbay ni Jepta a kāna, “Yaken kan siraw tawotawo kwaw, taywaraw nakapachikontra namen dyirad Ammonita saw. Ki do nakatawag kwaw dyinyo, insalākan nyo aba yaken yapo dyira.

³ Do nakaboya kwaw sya a dyi nyo yaken a insalākan, inposta ko byay ko a namtang a nachigobat dyirad Ammonitaw, as kan intoroh ni ĀPO ballīgi dyaken. Āngo ta mangay kamo a machigobat dyaken sichangori? Pakawanan!”

⁴ Do dāwri, chinpeh sa ni Jepta tabo mahahakayaw no Gilead, kan ginobat da saw yapwaw do trībo no Epraim. Inābak da sa no taga Gileadaw taga Epraimaw, ta inoyaw da sa no taga Epraim a kon da, “Inyo a taga Gilead, tod kamo a nagtālāw a nachiyān do tana no trībo no Epraim kan Manasses.”

⁵ Sinākop da no taga Gileadaw pamtangan saw do Oksong Jordan a lomongo do Epraim tan abo makalibas. Kāda myan taga Epraim a padāsen naw magtālāw, as mangdaw so pamalōbos a mamtang, yahes danchin taga Gileadaw a kon da, “Taga Epraim kawri?” An atbay na, “Engga,”

⁶ akdawen da dya a abneken naw, “Syibbolet.” Ki an abneken na a kāna, “Sibbolet,” ta makabnek aba so kosto, tiliwen kan dinimanen da do asaw a pamtangan no Oksong Jordan. Nangdiman sa so apat a poho kan dadwa rībo (42,000) a yapo do trībo no Epraim do dāwri a chimpō.

⁷ Nangipangōlo si Jepta so Israelita so anem a katawen. Sinpangan na, nadiman si Jepta a iyaw taga Gileadaw, as naitābon do idi na do Gilead.

Sa Ibsan, Elon, kan Abdon

⁸ No somarono a nangipangōlo siras Israelita do nakadimanaw ni Jepta, ki si Ibsan a taga Betlehem.

⁹ Tatdo a poho potōt na a mahahakay kan tatdo a poho potōt na a mababakes. Inpakabahay na saw potōt naw a mababakes dyirad matarek saw a partīdos. As nangisabat so tatdo a poho a mababakes a yapo do matarek a partīdos a inpakabahay na dyirad potōt naw a mahahakay. Inpangōlwan na saw Israelitaw so papito a katawen.

¹⁰ Sinpangan na, nadiman si Ibsan, as naitābon do Betlehem.

¹¹ No somarono nangipangōlo siras Israelita do nakadimanaw ni Ibsan, ki si Elon a yapo do trībo no Sabalon. Inpangōlwan na saw Israelitaw so asa poho a katawen.

¹² Sinpangan na, nadiman si Elon, as naitābon do Aidyalon do tana no trībo no Sabalon.

¹³ No somarono nangipangōlo siras Israelita do nakadimanaw ni Elon, ki si Abdon a pōtot ni Hillel a taga Piraton a nangipangōlo siras Israelitaw.

¹⁴ Apat a poho pōtot na a mahahakay kan tatdo a poho apoko na a mahahakay. Nagsakay sa do papito a poho a asno. Nangipangōlo si Elon siras Israelita do wawaho a katawen.

¹⁵ Sinpangan na, nadiman si Abdon a pōtot ni Hillel, as naitābon do Piraton do tana no trībo no Epraim do katokotokonan dan Amalekita do nakarahan.

13

No Kayanak ni Samson

¹ Minirwa dana saw Israelitaw a mamarin so marahet do salapen ni APO. Dawa, inparawat sa

ni ĀPO dyirad Pilisteowaw a nangitoray dyira so apat a poho a katawen.

² Do dāwri a chimpo, myan asa mahakay a yapo do idi a Sora a mayngaran so Manoah a yapo do partidos no tribo no Dan. Abaw anak da, ta hopes si baket na.

³ Sinpangan na, napaboya dyaw anghilaw ni ĀPO, as nakabata na sya dya a kon da, “Aran hopes ka a abos anak, ki mabōgi kanchi, as kan maymanganak kanchi so mahakay.

⁴ Dawa, basta dyi ka minom so palek mana aran āngo a inomen a mangbōk, as kan koman kaba so aran āngo a naibidang a malapos.

⁵ Oyod a mabōgi kanchi, as kan maymanganak kanchi so mahakay. Ipagogod mwaba, ta pachitātārken danaw nya adekey no Dyos a mayparin a Nasireo a yapo do kaiyanak na.* Iyanchiw mangisiknan so kaisalākan dan Israelita yapo do toray dan Pilisteo.”

⁶ Do dāwri, nangay iyaw mabakesaw di lakay na, as nakaibahey na sya dya a kāna, “Myanaw tawo no Dyos a nangay dyaken. Iyaw langa naw, ki akmas anghilaw no Dyos, as kan makamwamomwaw. Inyahes kwabaw nakayapwan na, as kan inbahey nabaw dyaken ngaran na.

⁷ Ki no inbahey na dyaken, ki ‘Mabōgi kanchi, as kan maymanganak kanchi so mahakay. Dawa, basta dyi ka minom so palek mana aran āngo a inomen a mangbōk, as kan koman kaba so aran āngo a naibidang a malapos, ta pachitātārken danaw nya adekey no Dyos a mayparin a Nasireo

---

* 13:5 13:5 Nom. 6:2-21

a yapo do kaiyanak naw a manda do kadiman na.' ”

⁸ Do dāwri, naydasal si Manoah di ĀPO a kāna, “O ĀPO, pachitoboy mo pa mirwaw tawowaw no Dyos a maybidi a mangnanawo dyamen an āngo machita a parinen namen a maparakoh so adekeyaw a maiyanak.”

⁹ Nadngey no Dyos inakdawaw ni Manoah, kan napaboya a minirwaw anghilaw no Dyos do mabakesaw do kayan naw a maydisna do bengkag. Ki iyaw lakay naw a si Manoah, ki nachirayay aba do dāwri.

¹⁰ Dawa, nakalyalisto a nangay a nangibahey sya di lakay na a kāna, “Iyaw mahakayaw a nangay dyaken do dāwri a araw, napaboya danaw dyaken a minirwa.”

¹¹ Naychakatkat si Manoah, as nakapachangay na di baket na. Do nakapakarapit naw do yananaw no mahakayaw, inyahes ni Manoah dya a kāna, “Imoriw naychirinaw di baket ko?”

“Naon,” initbay na.

¹² Do dāwri, inyahes ni Manoah a kāna, “Na, anchan natongpal danaw inchirin mwaya, āngo linteg a onotan adekeyaw do kabibyay na kan do tarabāko na a asa Nasireo?”

¹³ Inatbay no anghil ni ĀPO a kāna, “Basta tongpalen ni baket mo tabo inbahey kwaw dya.

¹⁴ Basta dya koman so aran āngo a yapo do ōbas mana minom so palek naw mana aran āngo a inomen a mangbōk, mana koman so aran āngo a naibidang a malapos. Basta tongpalen na tabo inbahey kwaw dya.”

15 Binata ni Manoah do anghilaw ni ĀPO a kāna, “Balabalayen namen pa imo so dēkey, ta magsagāna kami pas ichan mwa orbon a kalding.”

16 Ki initbay no anghilaw ni ĀPO dya a kāna, “Aran balabalayen mo yaken, kanen kwabaw kanen mo. Ki an isagāna mo a dāton a sosohan mo, sīgi, idāton mo di ĀPO.” (Chinapatak naba ni Manoah a iya, ki anghil ni ĀPO.)

17 Inyahes ni Manoah do anghilaw ni ĀPO a kāna, “Āngo ngaran mo, tan dayāwen namen imo anchan natongpal danaw inchirin mwaya?”

18 Inyahes no anghilaw ni ĀPO a kāna, “Āngo ta akdawen mo ngaran ko? Maskad mwaba iktokto, ta taywara a makaskasdāaw.”

19 Dawa, inhap ni Manoah asaw orbonaw a kalding kontodo irekaw a dāton, as indāton na sa a sinosohan do hapotaw no altar a bato a para di ĀPO a mamarin so makaskasdāaw.†

20 Do nakapagilāyabaw no asdebaw no apoy a yapo do altaraw a naypatohos do hanyit, iyaw anghilaw ni ĀPO, naypatohos do asdebaw no apoy. Do nakaboya daw sya da Manoah kan baket na, naysasakeb sa do tana do kāmo da.

21 Napaboya paba iyaw anghilaw ni ĀPO di Manoah kan baket na. Do dāwri, natonngan ni Manoah a iya, ki anghil ni ĀPO.

22 Binata ni Manoah di baket na a kāna, “Alah! Sigorādo a madiman ta, ta nakaboya ta so Dyos!”

---

† 13:19 13:19 Mana “As do kayan daw da Manoah kan baket na a magbōya, mamarin si ĀPO so makaskasdāaw”.

²³ Ki initlebay ni baket na a kāna, “An oyod a chakey na yaten ni ĀPO a dimanen, rinawat nabaw nasosohanaw a dāton kan irek a dāton ta, mana inpaboya naba tabo nya syaya, mana inpadāmag naba dyaten nya saya.”

²⁴ Sinpangan na, naymanganak mabakesaw so mahakay, as kan pinangaranan na so Samson. Nayparakoh iyaw adekeyaw, kan binindisyonan ni ĀPO.

²⁵ Iyaw Ispirito ni ĀPO, inrogi na intorayan si Samson do kayan naw do Mahaneh-dan do baet no Sora kan Estaol.

14

No Kapagkasar ni Samson

¹ Asa karaw, minosok si Samson do idi a Timna, as kan do dawri nakasirig so asa dyirad babalāsang daw no Pilisteo.

² Do nakasabat naw, binata na da āmang kan ānang na a kāna, “Aryaw nasirig kwa balāsang do Timna. Kasarīta nyo pa saw inyapwan naw, ta kabahayen ko.”

³ Ki inyahes da āmang kan ānang na dya a kon da, “Namna, abawriw omno a mabakes dyirad kakabagyan mo saya mana dyirad tabo tawotawo ta a maparin mwa kabahayen? Āngo ta mangay ka dyirad dyaya nakōgit a Pilisteo a manghap so baket mo?”

Ki binata ni Samson di āmang na a kāna, “Isarīta nyo pa yaken, ta iyayaw chakey ko.”

⁴ Chinapatak daba da āmang kan ānang na a panggep ni ĀPO nya kaparin. Ta si ĀPO, panghapan na so gondāway a mangkontra siras

Pilisteowaw. Do dāwri a chimpo, siraw Pilisteo mangitoray do Israel.

⁵ Sinpangan na, nachangay si Samson di āmang kan ānang na a minosok do Timna. Do nakapakarapit daw do kaobāsan saw do Timna, naychehat a myan orbon a lion a nayngernger a lomnongo di Samson.

⁶ Pinabileg no Ispirito ni ĀPO, ta dawa, pinirit ni Samson iyaw lionaw do kakamay na lang kinakma nas orbonaw a kalding. Ki inbahey nabaw pinarin naw di āmang kan ānang na.

⁷ Sinpangan na, nangay a nachisarita do balāsangaw, kan nagostwan ni Samson mabakesaw.

⁸ Nakahabas iyaw chimpo, do nakapaybidyaw ni Samson a mangabahay sya, somniwal do rarahanaw tan chiban naw bangkayaw no lion a diniman na. Naboya naw pangenaw no yokan kan tagapolotaw no yokan do irahemaw no nadimanaw a lion.

⁹ Kinodkod na do kakamay na a inhap kadwanaw a tagapolot no yokan, as kinan na do kayanaw a mayam. Do nakasabat naw da āmang kan ānang na, intoroh na dyiraw kadwanaw kan kinan da. Ki inbahey naba ni Samson a inhap naw tagapolotaw no yokan a yapo do nadimanaw a lion.

¹⁰ Iyaw āmang ni Samson, nachosok di Samson do yananaw no balāsangaw, as namarin si Samson so pasken daw, ta nawriw dadakay dan babbaro.

¹¹ Do nakaboya daw sya no Pilisteowaw, tinorohan da so tatdo a poho a rārayay na

machipasken dya.

¹² Binata ni Samson dyira a kāna, “Myan borborcha ko dyinyo. An mapogtwan nyo chakey na batahen do irahemaya no papito a karaw a kapagpasken, torohan konchi inyo so tatdo a poho a laylay a mapīno kan tatdo a poho a kaparis a laylay a pagsokatan.

¹³ Amnan dyi nyo a mapogtwan, inyonchiw manoroh dyaken so tatdo a poho a laylay a mapīno kan tatdo a kaparis a laylay a pagsokatan.”

Dawa, binata da dya a kon da, “Na, ibahey mo paw borborcha mwaya. Adngeyen ta.”

¹⁴ Binata na dyira a kāna,
“Yapo do koman, minohtot mākan.

Yapo do mayit, minohtot matami.”

Homnabas danaw tatdo a karaw, ari da pad natbay borborchaw.

¹⁵ Do chapat naranaw a karaw, binata da di baket ni Samson a kon da, “Sikāpan mo pas lakay mo tan mailawlawag naw borborchaw dyamen. An dyi mwa parinen, sosohan namen imo kan bahayaw ni āmang mo. Inawis mori yamen dya a payparinen a mapobri?”

¹⁶ Dawa, nangay si baket ni Samson dya, kan tomanyitanyis a nakabata sya a kāna, “Chadaw mwaba yaken! Chaskeh mo sawen yaken! Nangyahes kayas borborcha dyirad tawotawo kwaya, ki inbahey mwabaya dyaken atbay na.”

Binata na a kāna, “Na, aran sa āmang kan ānang ko, ari ko pad inbahey dyira ah. Dawa, machita kori a ibahey dyimo?”

¹⁷ Nāw na tinanyitanyisan nya ni baket na do irahem no papito a karaw no kapagpasken. Ki do chapapito naranaw a karaw, inbahey ni Samson di baket na, ta mayhāt aba a mangyahahe. Do dāwri, inlawlawag ni baket na dyirad tawotawo naw.

¹⁸ Dawa, do chapapito naw a karaw sakbay a somdep no araw, binata dan mahahakayaw no idi di Samson a kon da,

“Āngo matamitami kan tagapolot no yokan?

Āngo mayiyit kan lion?”

Inatbay na dyira a kāna,

“An dyi nyo a binakelbakel baket kwaw,*
manaho nyo abaw borborkha kwaw.”

¹⁹ Do dāwri, pinabileg no Ispirito ni ĀPO si Samson, as minosok si Samson do Askelon. Dawriw dinimanan nas tatdwaw a poho a mahahakay, binahas naw laylay daw, as kan nakaitoroh nas laylay da saw dyirad nangi-lawlawagaw so borborkha. Taywaraw nakapakasoli na a somnabat do bahay ni āmang na.

²⁰ As iyaw baketaw ni Samson, naitoroh do rārayay naw a somnidong dya do nakapagkasar naw.

15

No Nakabahes ni Samson Siras Pilisteo

¹ Nahay aba, do chimpo no kapagranyi so trīgo,* inhap ni Samson asaw a orbon a kalding a pangrigālo na, kan yangay na pinasyar si

---

* **14:18 14:18** Do chirin Hebreo, ki “An dyi nyo a pinagarado bāka kwaya a mabinayi”. * **15:1 15:1** Do pandan no bohan Mayo.

baket na. Do nakapakarapit naw do bahayaw, binata ni Samson di katogāngan na a mahakay, “Chakey kwayaw somdep do kwarto ni baket ko.” Ki pinalobōsan naba somindep.

² Binata na di Samson, “Ay na, no myanaw do aktokto ko, ki taywara mwa inipsok. Dawa, intoroh kwaw do rārayay mwaw. Ki mapinpin-tasaw ādi naw. Iya danaw kabahayen mo ah?”

³ Binata ni Samson dyira, “Changori, mapagatos nyo paba yaken, inyo a Pilisteo anchan paynyinan koynyo!”

⁴ Dawa, nangay a nanganop so tatdo a gasot a bolaw a chito, as pinayiyitan na a pinagpapis ipos daw kan nangireppet daw so bonot.

⁵ Sinpangan na, pinasdeb naw bonotaw, as nakaari na siras bolaw saw a chito do rānyen daw no Pilisteo. Nasosohan saw rinānyi daw kan ranyen da saw a myan pa do bengkag kontodo kaobāsan saw kan kaolibwan saw.

⁶ Maynamot ta komwan, inyahas dan Pilisteowaw, “Sino paro namarin syay?” Naibahey dyira a, “Si Samson a manōgang no taga Timna, ta inhap no katogāngan naw si baket na, as nakaitoroh na sya do rārayay naw.” Dawa, nangay saw Pilisteowaw a nangsosoh a nangdiman so mabakesaw kan si āmang na.

⁷ Binata ni Samson dyira a kāna, “Maynamot ta komwan pinarin nyo, ikari ko a magsardeng akwaba mandan dyi koynyo a mabahas!”

⁸ Rinaot na sa a siraranggal, as diniman naw āro dyira. Katayoka naw, minosok a minyan do aschipaw do bato no Etam.

No Nakapangābak ni Samson Siras Pilisteo

⁹ Somnonget saw Pilisteowaw, as nagkampo sa do Joda, as kan rinaot daw idi a Lehi.

¹⁰ Ki inyahes dan mahahakayaw no Joda dyira, “Āngo ta rinaot nyo yamen?”

Inatbay dan Pilisteowaw a kon da, “Nangay kami a mangbahod si Samson, as parinen namen dyaw akmas pinarinaw dyamen.”

¹¹ Dawa, tatdo a rībo a mahahakay do trībo no Jodaw, minosok do aschipaw do bato no Etam, kan binata da di Samson a kon da, “Chapatak mwabawri a siraw Pilisteowayaw mangitoray dyaten? Āngo ta pinarin mo dyiraw nya? Oh! Sichangori, nairamrāman kami!”

Tinbay na a kāna, “Tod kwa pinarin dyiraw mas pinarin daw dyaken.”

¹² Inbahey da dya a kon da, “Nangay kami dya tan yangay namen imwa bahoden, as kaiparawat namen dyimo dyirad Pilisteo saw.”

Binata ni Samson dyira a kāna, “Na, isapata nyo dyaken ah a dya inyo a mismo mangdiman dyaken.”

¹³ Inatbay da a kon da, “Naon. Tod namen lang imwa bahoden, as kaiparawat namen dyimo. Dimanen namen aba imo.” Dawa, binahod das dadwa bayo a hobid, as nakahap da sya pinaybidi a yapo do batwaw.

¹⁴ Do nakarapit naw do Lehi, nangagagay saw Pilisteo saw do kapayyayo daw a maypasngen dya. Ki do dāwri, pinabīleg no Ispirito ni ĀPO si Samson. Siraw hobidaw a pinamahod das tachay

kan kakamay na, ki nayparin a akmay ohāngo a nasosohan kan tod a nasday do kakamay naw.

¹⁵ Do dāwri, nakachichwas so bayobayo pa sanyi no asno, kinamet na, kan nawriw inosar na nangdiman so asaw ribo a mahahakay.

¹⁶ Inkansyon ni Samson a kāna,

“Do sanyi no asno,
nagpigpid sa nawpo.†

Do sanyi no asno,
diniman ko saw mahahakay a asa a ribo.”

¹⁷ Nakatayoka naw, inpoha naw tohangaw. Dawri a logar, ki natawagan so Ramat-lehi.‡

¹⁸ Do dāwri, oyod naranas kawaw ni Samson. Intanyis na di ĀPO a kāna, “Imo, nanoroh dyaken a pachirawatan mo so nya rakoh a nakapangābak. Ki sichangori, madiman akori do kawaw ko, as tiliwen danchi yaken no dya nakōgit?”

¹⁹ Dawa, napakbod Dyos so ranom a yapo do asa paydinsebanaw no tana do Lehi. Mininom si Samson so ranomaw kan naybidiw ayit naw. Dawa, napangaran akbodaw so En-hakkore§ a myan pa daw mandas changori.

²⁰ Indaōlwān san Samson Israelitaw do dadwa poho a katawen do chimpwaw no nakapangitoray dan Pilisteowaw dyira.

---

† **15:16 15:16** Do chirin Hebreo, iyaw chirin a “inopo” kan chirin a “asno”, ki nagistayan pariho so ōni. ‡ **15:17 15:17** No chakey na batahen, ki “Paytokonan a Tohang no Sanyi”. § **15:19 15:19** No chakey a batahen En-hakkore, ki “iyaw akbod no nanawagaw”.

16

Si Samson do Gasa

¹ Asa karaw, nangay si Samson do syodad a Gasa do tana dan Pilisteo. Dawriw nakaboyan na so asaw a mabakes a maglaktako so asi na. Nangay a nachoknod dya.

² Naipadāmag dyirad tawotawowaw do Gasa a myan si Samson daw. Dawa, dinibon daw yanan naw, kan tinalan da a naychararakan do rowanganaw no syodad. Nāw da sinīim a naychararakan, kan inpangta da a kon da, “Nayahen ta mandan maysesēdang, as kadiman ta sya.”

³ Ki manda lang do abak no ahēp a nachoknod si Samson. Do kaabak no ahēp naranaw, naybangon as nakaigpet nas dadwaw a aneb no rowangan no syodad, kan inakso na tabo pati dadwa a posti da, aran balonet naw. Insabhay na sa inikwan do tōtokaw no paytokonan a machinmo do Hebron.

Sa Samson kan Delilah

⁴ Nakapakahabas no nya, nasirig ni Samson asaw a mabakes a mayngaran so Delilah a omyan do Payahosonganaw no Sorek.

⁵ Siraw dadimaw a pangōlo dan Pilisteo, nangay sad Delilah kan binata da dya a kon da, “Sikapan mo pa tan matonngan mo pakayapwanayan taywaraya kayit na kan an maypāngo a mapadso namen kayit naw tan mabahod namen, as kan payparinen namen iya a makakāsi dana. An maparīn mo, kāda asa dyamen, ki torohan

namen imo so asa poho kan asa gasot a pidāso a pirak.”

⁶ Dawa, binata ni Delilah di Samson a kāna, “Ibahey mo pa dyaken pakayapwanayan taywaraya kayit mo, as kan maypāngo kabahod da dyimo.”

⁷ Inatbay ni Samson a kāna, “An bahoden da yaken so papito a dyi pa nahayo a itan bai, komapsot ako a akmas gagāngayaw a mahakay.”

⁸ Do dāwri, inbahey ni Delilah dyirad pangōlo daw no Pilisteo. Dawa, nangyangay sa dya so papito a dyi pa nahayo a itan bai a inbahod na sya.

⁹ Myan saw mahahakay a nagsisīim a nangnanaya do masngenaw a kwarto. Sinpangan na, nangagay si Delilah a kāna, “Samson! Tori dana saw Pilisteowaw a mangtiliw dyimo!” Ki pinaypisa na sa binitos a akmas kasonongaw a mabitos no hobid a machisalid do apoy. Dawa, ari da pad chapatak pakayapwanaw no kayit na.

¹⁰ Maynamot do dyaya, binata ni Delilah di Samson a kāna, “Aysa, linōko mwaya yaken, kan binayatawan mwaya yaken. Ngay, ibahey mo pa dyaken an maypāngo a mabahod ka.”

¹¹ Do dāwri, inbahey na dya a kāna, “An bahoden da yaken so hobid saw a bayo a polos a dya naosar, komapsot ako ah a akmas gagāngayaw a mahakay.”

¹² Dawa, nanghap danas Delilah so bayo sa hobid a inbahod na sya. Do dāwri, nangagay a kāna, “Samson! Tori dana saw Pilisteowaw a mangtiliw dyimo!” Myan saw mahahakay a nagsisīim a nangnanaya do masngenaw a

kwarto. Ki binitos na saw hobidaw do tachay naw kinakma na say bolabola.

¹³ Binata ni Delilah di Samson a kāna, “Aysa, mandas changori, nāw mo paya yaken a loklōkwen, as kan bayabayatawan mo paya yaken. Ibahey mo pa dyaken an maypāngo ka mabahod a dya makabitos.”

Binata ni Samson dya a kāna, “An lagāen mo saw papitwaya a nasahapidang a boboh ko do tela a panglagāan, as kairot mo sya so panopit naw, komapsot ako a akmas gagāngayaw a mahakay.”

¹⁴ Dawa, do kayan naw a nakaychek, inlāga ni Delilah saw papitwaw a nasahapidang a boboh na do tela no panglagāan, as kan inirotan naw panopit naw.

Pinirwa narana inyangay a kāna, “Samson! Tori dana saw Pilisteowaw a mangtiliw dyimo!” Ki nayokay si Samson, kan binagot naw pinangsopit naw kan panglagāanaw, pati iyaw tela naw.

¹⁵ Do dāwri, binata ni Delilah dya a kāna, “Maypāngo a ibahey mo a chadaw mo yaken an bayatawan mo yaken? Naypitdo danaya a linōko mo yaken, kan dyi mo pa ibahey dyaken pakayapwan taywaraya kayit mo.”

¹⁶ Nāw na inrengreng ni Delilah do kararaw a mandad nakapalālo narana maōma ni Samson.

¹⁷ Dawa, inbahey dana dya ni Samson a tabo a kāna, “Iyaw boboh kwaya, polos a dyi ako pad napagogod,* ta napatarek ako do Dyos a mayparin a Nasireo a yapo do nakaiyanak ko. An

---

* 16:17 16:17 Ok. 13:5

mapagogod ako, mabo kayit ko, as kan komapsot ako a akmas gagāngay a mahakay.”

¹⁸ Do nakadlawaw sya ni Delilah a nagpodno si Samson, nangipaw-it so minsāhi na dyirad pangpangōlo daw no Pilisteo. Binata na dyira a kāna, “Maybidi kamo pa so maypisa, ta inbahey naranaw a tabo dyaken.” Do dāwri, naybidi saw pangpangōlwaw kan napanaybi sa so pirak.

¹⁹ Pinakaycheh ni Delilah si Samson do pā na. As nakapanawag nas mahakay a manggogod so papitwaw a nasahapidang a boboh ni Samson. Nangrogi a komnapsot si Samson, as kan nabo danaw kayit naw.

²⁰ Do dāwri, inyagay na a kāna, “Samson! Tori dana saw Pilisteowaw a mangtiliw dyimo!” Nayokay si Samson, kan iniktokto na a, “Mawbayan akonchi a mawayawayaan a akmas sīgodaw.” Ki chinapatak naba a komnaro dana dya si ĀPO.

²¹ Tiniliw dan Pilisteowaw si Samson, as hinawhaw daw dadwaw a mata na. Inyangay da iya do Gasa kan kinadinaan da so bronsi, as pinaytarabāko da a manggiling do irahem no pamahodan.

²² Ki iyaw boboh naw romogi dana romaboy.

No Nakadiman ni Samson

²³ Siraw pangpangōlo daw no Pilisteo, naychichipeh sa mangidāton so machitatārek do dyos daw a si Dagon, as kan magragsak sa, ta binata da a kon da, “Iyaw dyos tayaw, nangiparawat dyaten si Samson a kabōsor ta!”

²⁴ Do nakaboya daw no tawotawo si Samson, dināyaw daw dyos daw a kon da, “Iyaw dyos taya, inparawat na dyaten kabōsor taw a iyaw nangrārayawaw so tana ta kan diniman naw āro dyaten.”

²⁵ Do nakadinyat daranaw, binata da a kon da, “Pahtoten nyos Samson tan yāyam ta.” Dawa, inihtot da si Samson a yapo do pamahodan kan nagpabōya dyira. Do nakapatēnek daw sya do baet daw no rarakoh saw a parey,

²⁶ binata ni Samson do baritowaw a mangkāday dya a kāna, “Pangayen mo yaken do pakasalidan kwaw so parey saw no timplowaya tan machinareng ako dyira.”

²⁷ Do irahem no nya timplo, napno so mahahakay kan mababakes. Myan pa daw siraw tabo pangpangōlo dan Pilisteo. As do atepaw, myan malābit tatdo a rībo a mahahakay kan mababakes a mangbōya di Samson a magpabōya dyira.

²⁸ Do dāwri, naydasal si Samson di ĀPO, “O Āpo a DYOS, naknakmen mo pa yaken. Payiten mo pa yaken so maypisa dana lang tan golpyen ko sa bahsen Pilisteo saya a maynamot do pinarin daya do dadwaya mata ko.”

²⁹ Nanapet si Samson dyirad dadwaw a parey a nanghobok do timplo, as nakapīlit a nangpinyay sira. No kawatanaw a kakamay na, myan do asaw a parey, as no kaholyaw a kakamay na do bītaw a parey.

³⁰ Do dāwri, binata ni Samson a kāna, “Palobōsan mo pa yaken a machidimadiman dyirad Pilisteowaya!” Pinadoydoy na saw pareyaw

do tābo a kayit na, kan nalbaw timplowaw dyirad pangpangōlwaw kan tabo tawotawo do irahemaw. Dawa, siraw diniman naw do nakadimanaw, ki arwaro pa kan do kasibibyay naw.

³¹ Sinpangan na, siraw kakakteh naw kan siraw tabo a kakabagyan ni āmang na, minosok sa a nanghap so bangkay naw. Insabat da, as intābon da iya do baet daw da Sora kan Estaol do tanem a aschip ni āmang na a si Manoah. Indaōlwan san Samson Israelita so dadwa poho a katawen.

17

Si Mikah kan Siraw Lebita

¹ Myan mahakay a yapo do katokotokonan no Epraïm a mayngaran so Mikah.

² Binata na di ānang na, a kāna, “Nadngey ko nakaabay mwaw so tawowaw a nanakaw dyimo so asa rībo kan asa gasot a pidāso a pirak. Yakenaw nawri a tawo, as aryaw dyaken.”

Binata ni ānang na a kāna, “Si ĀPO pakono mangbindisyon dyimom anak ko!”

³ Do dāwri, pinabidi naw asaw a rībo kan asa gasot a pidāso a pirak di ānang na, binata ni ānang na a kāna, “Itatārek ko pirak kwaya a para di ĀPO a yapo do kakamay ko a para do anak ko tan dya maabay, as mapaparin akonchi so nakitikitan a didyosen kan nachīpo a didyosen.”* Pabidyen konchi dyimo.

⁴ Do nakapabidyaw ni Mikah so pirak di ānang na, inhap ni ānang naw dadwaw a gasot a pidāso

---

* 17:3 17:3 Eks. 20:4

a pirak kan intoroh na do manyichipwaw a napayparin sya a didyosen. Napangay didyosenaw do bahay ni Mikah.

⁵ Iyaw nya mahakay a si Mikah, napatnek so pagdaydayawan na. Namarin pas laylay no matohosaw a pādi a mayngaran so epod, kan bolto saw a para bahay. Tinongdo naw asaw dyirad pōtot na mahahakay a pinayparin a pādi.

⁶ Do dāwri a chimpo, abaw āri do Israel. Siraw tabo a tawotawo, pinarin daw aran āngo a ibidang da a kosto.

⁷ Do dāwri pa a chimpo, myan baro a Lebita a yapo do Betlehem do Joda.

⁸ Komnaro daw a maychichwas so matarek a pagyanan na. Do kapanakey naw, nakarapit do bahay ni Mikah do katokotokonan no Epraim.

⁹ Inyahes ni Mikah dya a kāna, “Dino nakayapwan mo?”

Inatbay na a kāna, “Yaken, ki asa Lebita a yapo do Betlehem do Joda. Maychichwas ako so pagyanan.”

¹⁰ Binata ni Mikah a kāna, “Na, machiyan ka pa dyaken, ah. Mayparin ka pa a mamagbaga[†] kan pādi ko, as torohan koymo so asa poho a pidāso a pirak do kāda tawen, ikhang, kan kanen mo.”

¹¹ Nachi-on iyaw barwaw a Lebita a machiyan dya, kan nayparin a akmay asa dyirad pōtot naw a mahahakay.

¹² Pinatnek ni Mikah iyaw Lebitaw a nayparin a pādi na. Minyan iyaw Lebitaw do bahay ni Mikah.

[†] **17:10 17:10** Do chirin Hebreo, ki “āmang”.

¹³ Binata ni Mikah a kāna, “Changori, chapatak ko na a parinen anchi ni ĀPO maganay dyaken, ta myan dyaken asa Lebita a pādi ko.”

18

Si Mikah kan Siraw Tawotawo no Tribo no Dan

¹ Do dāwri a chimpō, abaw āri do Israel. As do dāwri pa a chimpō, siraw tawotawo no tribo no Dan, maychichwas sa so tana a pinakabinglay da a pagyanan da. Ta manda do dawri, ari da pad nasākop pinakabinglay daw a tana a yapo do nakapagbibinglay daw so tana dan tribo no Israel.*

² Dawa, tinoboy dan Danita saw dadimaw a matotored a mahahakay a pinakainawan no tribo daw a yapo do idiidi a Sora kan Estaol tan magwanawan kan mangispya sa so tana. Do nakawara daw do katokotokonan no Ephraim, nangay sa do bahay ni Mikah, as minisan sa daw.

³ Do kasngen daranaw do bahay ni Mikah, nailāsin daw āyogaw no baro a Lebita. Dawa, yangay da inyahes dya a kon da, “Sino nangyan-gay dyimo dya? Āngo chabalay mo dya? Āngo ta myan ka dya?”

⁴ Inbahey na dyira an āngo pinarinaw dya ni Mikah, as nakabata na sya a kāna, “Tinangdanan naw yaken, kan yaken pādi na.”

⁵ Binata da dya a kon da, “Iyahes mo pa do Dyos an magballiginchiw byahi namenaya.”

---

* **18:1 18:1** Jos. 19:40-48

⁶ Initbay no pādiyaw a kāna, “Mayam kamo na a sitatalna. Iyaw byahi nyowaya, ki siaaywan si ĀPO.”

⁷ Dawa, nayam saw dadimaw a mahahakay, as nakangay da do idi a Lais.† Nadongso da a siraw tawotawowaw a omyan daw, ki matalnaw kabibiyay da a akmas siras Sidonyo. Maybibyay sa a abo kapaydidiman da, makasāray sa, abo pagkorāngan da, as kan myan dyiraw kinabak-nang da. Omyan pa sa a mateng dyirad Sidonyo, as kan machibyang saba dyirad matarek a tawotawo.

⁸ Do nakapakasabat daranaw no dadimaw a mahahakay do Sora kan Estaol, inyahes dan tawotawowaw dyira an āngo nadongso da.

⁹ Initbay da a kon da, “Yangay ta na sa raoten! Naboya namenaw a taywara a maganay tanaw. Ditā nyo pawri dya abos parinen? Maybabalay kamo paba. Yangay nyo na asdepen a sakōpen iyaw tanaw.

¹⁰ Anchan makarapit kamo daw, maboya nyonchi a siraw tawotawowaw, ki makasāray sa. Marahawaw tanaw, kan abaw pagkorāngan na. Inparawat dana no Dyos dyinyo.”

¹¹ Dawa, anem a gasot a mahahakay a siaar-mas a yapo do tribo no Dan, komnaro sa yapo do Sora kan Estaol.

¹² Somnonget sa, as nagkampo sa do Kiryat-jeirim‡ do Joda. Maynamot do dyaya, iyaw nya

---

† **18:7 18:7** Lais, ki do atngeh no Tokon Hermon do kaaam-myananaw a tana no Israel. ‡ **18:12 18:12** Dadwa poho kan anem a kilometro kabawa na yapo do Sora kan Estaol.

logar a lāoden no Kiryat-jearim, ki matawagan pa so Mahaneh-dan[§] a mandas changori.

¹³ Yapo do dawri, tinongtong da a kinelsat katokotokonan no Epraim, as nakarapit sa do bahay ni Mikah.

¹⁴ Do dāwri, binata dan dadimaw a nagispya so tanaw do omdibonaw no Lais dyirad rārayay da saw a kon da, “Chapatak nyori a do asa dyirad nya saya bahay, myan laylay no matohosaw a pādi a epod, bolto saw a para bahay, nakitikitan a didyosen kan iyaw nachīpo a didyosen? Chapatak nyo na an anghen nyo.”

¹⁵ Dawa, somniwal sa a nangay do bahayaw ni Mikah a yanan Lebitaw a baro, as kinomosta daw kayayan na.

¹⁶ Siraw anemaw a gasot a Danita a siaarmas, naytēnek sa do asdepanaw do rowangan.

¹⁷ As siraw dadimaw a nagispya so tanaw, nagtaros sa a somindep a nanghap so nakitikitan a didyosen, no laylay no matohosaw a pādi a epod, bolto saw a para bahay, kan iyaw nachīpo a didyosen. As iyaw pādyaw, naytēnek do rowanganaw kontodo saw anemaw a gasot a siaarmas a mahahakay.

¹⁸ Ki do nakasdep daw no mahahakayaw do bahay ni Mikah, kan iyaw nakahap daw so nakitikitan a didyosen, no laylay no matohos a pādi, bolto saw a para bahay, kan iyaw nachīpo a didyosen, inyahes no pādyaw dyira a kāna, “Aysa, āngo pariparinen nyowaya?”

---

§ 18:12 18:12 No chakey na batahen, ki “kampo no Dan”.

19 Binata da dya a kon da, “Tagari! Maylilyak kaba. Machangay ka dyamen tan mayparin a mamagbaga kan pādi namen. Maganaganay abawri a magpādi ka do asa trībo kan partīdos no Israel kan iyaw asaw a kapamilya no asa tawo?”

20 Chinasoyot no pādyaw. Dawa, inhap naw laylayaw no motohos a pādi a epod, didyosen saw a para bahay, iyaw nakitikitan a didyosen, kan iyaw nachīpo a didyosen, as kan nachangay dyirad tawotawo saw.

21 Do dāwri, tinongtong dan Danitaw saw nayam, as pinanma da saw adedekey saw, animal, kan siraw warawara daw.

22 Do nakapakateng daranaw so dēkey do bahay ni Mikah, tinawagan sa ni Mikah siraw mahahakayaw a karoba na a manglakat siras Danitaw, as kan nadas da sa.

23 Do nakangēngey daw siras Danitaw, minidit sa, as nakabata da sya di Mikah a kon da, “Āngo? Aryoriw problima, ta dawa kinayrayay mo saw bonggoy mwaya manglakat dyamen?”

24 Initbay ni Mikah a kāna, “Namna! Inhap nyo sayaw dyos a pinarin ko kan iyaw pādi kwaw, as tod kamo a komnaro. Asyo, natokos dyaken? Maypāngo a iyahes nyo dyaken a ‘Aryoriw problima?’ Pakawanem!”

25 Inatbay dan Danita a kon da, “Na, agayan mo aba yamen! Āngwan siraw masosolihenaya a mahahakay, daropen daymo, as kan madiman ka kontodo kapamilyaan mo.”

26 Do dāwri, tinongtong dan Danitaw nayam. Do nakaboyaw sya ni Mikah a mayiyit sa adayo,

naybidi sa somnabat.

²⁷ Do nakahap dan Danitaw so pinarin saw ni Mikah kan pādyaw a nagsīrbi dya, nangay sa do Lais dyirad tawotawaw a matalna so kabibyay kan makasāray. Rinaot da sa, as inispāda da sa a diniman tawotawaw daw, as kan sinosohan daw idi daw.

²⁸ Abaw nangisalākan dyira, ta mateng sa do Sidon, as kan nachibyang saba dyirad matarek saw a tawotawo. Nawri a idi, ki do payahosongan a masngen do Bet-rehob.

Somnarono, minirwa a pinatnek dan Danitaw idyaw, as minyan sa daw.

²⁹ Iyaw idyaw, pinangaranan das Dan a ngaran kapoonan daw a naiyanak di Israel. Iyaw sīgod a ngaran no idi, ki Lais.*

³⁰ Sinpangan na, pinatnek dan Danitaw nakitikitan saw a didyosen a pagdaydāyawan da. Si Jonatan a pōtot ni Gersom a pōtot ni Moses kan siraw kapotōtan naw a mahakay, nayparin sa a pādi do trībo no Dan a manda do nakaakaw daw no tawotawo.

³¹ Nāw da a nagdaydāyaw do nakitikitanaw a didyosen a inpaparin ni Mikah do kadama naw a myan pagdaydayāwan so Dyos do Silo.

19

Iyaw Lebitaw kan Iyaw Minabakes Naw

¹ Do dāwri a chimpō, do kabo paw no āri no Israel, myan asa Lebita a minyan do mateng a logar do ammyānan a partis no katokotokonan

---

* **18:29 18:29** Jos. 19:47; Ok. 18:7

no Ephraim. Insabat naw binaket naw a yapo do idi a Betlehem do Joda.

² Ki do naypisa, nakasoliw* binaket naya dya kan komnaro a somnabat do bahay ni āmang na do Betlehem do Joda. Minyan daw so sigōro apat a kabohan.

³ Do dāwri, naktokto no lakay naw no mabakesaya a yangay na ahwahoken a pasabaten. Kinayrayay naw pachirawatan naw kan dadwa a asno. Do nakapakarapit daw daw, pinasdep no binaket naw do bahayaw ni āmang na. As do nakaboya naw sya no katogāngan naw a mahakay, siraragsak a nangkablāw so manōgang naw.

⁴ Inpapāti dya no katogānganaw a mahakay a omyan pa dyira. Dawa, minyan so tatdo a karaw a nachakan, nachinom, kan nakaycheh daw.

⁵ Do chapat naranaw a karaw, minhep sa naybangon, as nagrobwat Lebitaw a mayam. Ki binata no katogāngan naw a mahakay do manōgang naw a kāna, “Koman ka pa manmatan payiten mo inawan mo do rarahan. Anchan tayoka, mayam ka na.”

⁶ Dawa, naydisna sa dadwaw mahahakayaw a nayhanghang a komninan kan mininom. Katayoka na, binata no āmangaw no mabakesaw a kāna, “Na, misan ka pano kan magragsak ka pa.”

⁷ Do nakapaytēnek danaw no mahakayaw a mayam, inoy-oyotan no katogāngan naw a misan pa. Dawa, minisan Lebitaw a minirwa.

---

* 19:2 19:2 Mana “dya mapagtalkan”.

⁸ Do chadadima naranaw a karaw, minhep a naybangon Lebitaw a nakasagāna a komaro. Ki binata no āmangaw no mabakesaw a kāna, “Koman ka pa manma. Nayahen mo naw makoyab a kakaro mo, ah!” Dawa, minirwa sa a dadwa a nachakan.

⁹ Do nakasiknan daw a komaro no mahakayaw, iyaw binaket naw, kan no pachirawatan naw, binata no katongānan naw a āmang no mabakesaw a kāna, “Chiban nyo pa. Makalo danaya maysarisari. Maganaganay an misan kam pa. Īto dana somdep araw. On, misan kam pa, as magragsak kam pa so asa pa kahep. Omhep kamo nanchi anchan delak a maybangon kan somabat.”

¹⁰ Ki nakey pabaw mahakayaw a minisan so asa pa a kahep daw, basbāli a komnaro kontodo binaket naw, pachirawatan naw, kan dadwaw a asno a napasangaan. Nakarapit sa do masngen do Jebos mana Jerosalem.

¹¹ Do nakapakasngen daranaw do Jebos, makoyāb dana. Binata no pachirawatanaw do āmo naw a kāna, “Magsardeng ta pa do idi dayan Jeboseo, as misan ta pa daw.”

¹² Ki binata no āmo naw a kāna, “Misan taba do idi dan gan-ganaet a dya tawotawo no Israel. Tomongtong ta na do Gibeā.”†

¹³ Innāyon na a kāna, “Ngay, padāsen taw romapit do Gibeā mana Rama, as misan ta do asa dyirad dyaya a logar.”

---

† 19:12 19:12 Gibeā, ki sigōro anem kan godwa kakilomitro do ammyānan a dayāen no Jerosalem.

¹⁴ Dawa, hinabasan daw idyaw a Jebos, as tinongtong daw nayam. Kasdesdep pa no araw do kasngen daranaw do Gibe a sākop no trībo no Benhamin.

¹⁵ Somniwal sa do rarahanaw, as somindep sa do Gibe a tan misan sa daw. Nay sa a naydisna do plasaw no idi, ki abaw nakey a napaysan sira.

¹⁶ Sinpangan na, do dawri a ahēp, myan asa malkem a somnabat a yapo do tarabāko na do hakawan naw. Iyaw nya malkem, ki yapo do katokotokonan no Epraim a magyan do Gibe a. (Siraw tawotawowaw daw, ki yapo do trībo no Benhamin.)

¹⁷ Do nakatangayaw no malkemaw, naboya naw byahyaw a maydisna do plasaw. Binata na dya a kāna, “Dino ngayan mo? Dino nakayapwan mo?”

¹⁸ Tinbay no Lebitaw a kāna, “Nangay kamyaw a yapo do Betlehem do Joda a komwan do mateng a logar do katokotokonan no Epraim a nakayapwan ko. Kayayapo kwaw do byahi do Betlehem do Joda, as somibah akwaw changori do bahay ni Āpo. Abayaw mapaysan dyaken.

¹⁹ Yamen a adīpen mo, ki aryaw kanen namen kan garami a para dyirad asno namen saw. Myan paw tināpay kan palek a para dyaken, do minabakes kwaya kan iyaw barwaya a myan dya. Abaw machita namen a aran āngo.”

²⁰ Binata no malkemaw a kāna, “Chasoyot koymo a paysanen. Yaken makatoneng do tabo machita mo. Basta dyi ka makaycheh do dya plasa.”

²¹ Dawa, inhap na sa do bahay na, as pinakan na saw asno naw. Do nakatayoka daw a naylablab so kokod da, komninan kan mininom sa.

No Nakapakagatos Dan Taga Gibeá

²² Do kayan daranaw a maragsak, myan saw marahet a mahahakay a mindibon so bahayaw. Tinogtog daw anebaw, nginēngayan daw malke-maw a akin bahay a kon da, “Pahtoten mo mahakayaw a insabat mo ta oknoden namen.”

²³ Ki minohtot malkemaw a akin bahay, as nakabata na sya dyira a kāna, “Enggam kakak-teh! Mamarin kamwabas marahet a kaparin! Maynamot ta bisita ko nya mahakay, parinen nyo abaw nya makasnesnek a kaparin.

²⁴ Aryaw birhin a balāsang ko a mabakes kan iyaw binaketaya no mahakayaw. An chakey nyo, pahtoten ko sa sichangori. Ramesen nyo kan parinen nyo chakey nyo dyira. Basta dyi nyo a paypariparinan so makasnesnek bisita kwaya.”‡

²⁵ Ki inadngey daba iya. Dawa, inhap no Lebitaw binaket naw, as pinahtot na a in-toroh dyira. Rinames da iya kan pinarin daw makasnesnek dya a naychararakan a mandad kapaysesēdang, as nakaari da sya.

²⁶ Do kapaysesēdang naranaw, naybidiw mabakesaw do bahayaw no malkemaw a in-isanan lakay naw. Nalba a napleng do anmwaw no aneb no bahay, as dinitā na daw a nandad nakadadaw no araw.

---

‡ 19:24 19:24 Gen. 19:5-8

²⁷ Do kamabekasanaw, naybangon lakay naw, as iniwangan naw anebaw no bahay kan minohtot a tomongtong do kayam naw. Do dāwri, nadongso naw binaket naw a naypokatad do salapenaw no bahay a nachilapaw saw kakamay naw do dapyanaw.

²⁸ Binata na dya a kāna, “Maybangon ka, ta mayam ta na.” Ki abaw atbay a polos a yapo do mabakesaw. Do dāwri, insakay naw bangkay naw do bokotaw no asno, as tinongtong naw somabat.

²⁹ Do nakapakarapit naw do bahay na, inhap naw bahayang naw, as inaktekteb naw bangkayaw no binaket naw do asa poho kan dadwa a kakteb. Inpaw-it na sa do tabo a tana a sinākop no Israel.Š

³⁰ Kāda nakaboya sya, binata na a kāna, “Ari pad abwa polos neparin mana naboya a komwan a nakayapo do arawaw a komnaro saw Israelita do Egipto a mandas changori. Mangtokto ta kan mangikeddeng an āngo parinen ta. Āngo paro?”

20

No Nakagobat Dan Israelita so Tribo no Benjamin

¹ Siraw tabo Israelita, nangay sa a yapo do Dan do ammyānan a mandad Beerseba do abagātan kan yapo do tana a Gilead do dāya, as nāsa sa a naychipeh do salapen ĀPO do Mispa.

Š 19:29 19:29 1 Sam. 11:7

² Siraw pangpangōlo daw no tabo tawotawo no tabo tribo no Israel, naychipeh sa do nakakpehan daw no tawotawo no Dyos. Apat sa gasot a ribo a soldādo a nagarmas so ispāda.

³ (Ki nadāmag dan tawotawaw no tribo no Benhamin a sira tabo kadwan saw a tribo dan Israelita, ki nakpeh sa do Mispa.) Inyahes dan Israelitaw a kon da, “Ibahey mo pa dyamen, maypāngo a naparin nya marahet a kaparin?”

⁴ Tinbay no Lebitaw a lakay no diniman daw a mabakes a kāna, “Nangay akwaw kan binaket kwaw do idi a Gibeā do sākop no tribo no Benhamin tan misan daw.

⁵ Do dāwri a ahēp, siraw mahahakayaw no idi a Gibeā, nangay sa do bahayaw a manghap dyaken, kan dinibon daw bahayaw. Inranta da yaken a dimanen, kan rinames daw binaket kwaw a mandad nakadiman na.

⁶ Do dāwri, inhap ko bangkayaw no binaket kwaw, inaktekteb ko, as nakaipaw-it ko so kāda kakteb do tabo a tana a sinākop no Israel, ta pinarin daw nya marahet kan makabābaba a kaparin do Israel.

⁷ Changori, inyo a tabo a Israelita do dya. Āngo mabata nyo? Ibahey nyo paw kapangtokto kan pamagbaga nyo maynamot dyaya.”

⁸ Nāsa sa tabo tawotawaw a nayeñek, as nakabata da sya a kon da, “Abaw aran asa dyaten a maybidi do tolda na mana somabat do bahay na.

⁹ Nyaw parinen ta dyirad tawotawaw do idi a Gibeā. Magbibinōnotan ta an sino saw mangay a mangraot dyira.

¹⁰ Apagkapollo dan mahahakay do kāda trībo no Israel,* ki makatoneng sa do kanen dan soldādo. As siraw kadwan, ki yangay da bahsen siraw taga Gibeā do sākop no trībo no Benhamin a maynamot do makasnesnekaya a pinarin da do Israel.”

¹¹ Dawa, naychipeh sa tabo mahahakayaw no Israel. Asaw panggep da iyaw karaot das idyaw.

¹² Nanoboy saw trībawaw no Israel so toboto-boyen da do tabo a sākop no trībo no Benhamin† a pinangibahey da so nya a kon da, “Āngo nya oltimo so karahet a pinarin nyo?

¹³ Iparawat nyo dyamen marahet saw a mahahakay no idi a Gibeā tan dimanen namen sa kan mapaksyat karahet do Israel.”

Ki nangadngey sabaw tawotawaw no trībo no Benhamin dyirad kapayngay da saw a Israelita.

¹⁴ Basbāli a naychipeh saw Benhaminitaw do idi a Gibeā a yapo do tabo idiidi da a machigobat dyirad Israelita saw.

¹⁵ Do dāwri a araw, nakpeh dadwa a poho kan anem a rībo a nagarmas so ispāda a yapo do idiidi da, otro myan pa saw papito a gasot a napidi a mahahakay do omidi saw do Gibeā.

¹⁶ Dyirad tabo soldādo saya, myan papito a gasot a napidi a kaholi a mahahakay. Kāda asa dyira, ki taywara mapolso a magpalsiit kan kāya na nahwen aran boboh no oho a dya magmintis.

---

* **20:10 20:10** Do chirin Hebreo, ki “Hapen taw asa poho do kāda asa gasot a mahahakay a yapo do tabo trībo no Israel, as asa gasot a yapo do kāda asa rībo, kan asa rībo a yapo do kāda asa poho a rībo”. † **20:12 20:12** Gen. 46:21

¹⁷ Siraw Israelitaw, nakakpeh sas nagarmas so ispāda a apat a gasot a riġo. Nairāman saba dyaw trībo ni Benhamin.

No Gobat Dan Israelita a Kontra Dyirad Benhaminita

¹⁸ Siraw Israelitaw, nangay sa do pagday-dayāwanaw do Betel, as inyahes da di Āpo Dyos a kon da, “Āngo a trībo dyamen manma a mangraot siras Benhaminita?”

Inatbay sa ni ĀPO “Iyaw trībo no Jodaw manma.”

¹⁹ Dawa, do somaronwaw a araw, naybangon saw Israelitaw, kan nangay sa a nagkampo do masngenaw do idi a Gibeā.

²⁰ Nangay saw Israelitaw do idi a Gibeā a manggobat so Benhaminita. Pinagpwisto da saw soldādo daw do idyaw tan domarop sa.

²¹ Minohtot saw Benhaminitaw do idi a Gibeā, kan diniman da saw dadwa a poho kan dadwa riġo a Israelita do dāwri a araw.

²²⁻²³ Do dāwri, nangay saw Israelitaw do pagdaydayāwanaw, as nakatanyis da do salapen ni ĀPO a nandad kamahep. Inyahes da di ĀPO a kon da, “Āngo, yangay namen pa sawri a gobaten kakabagyan namen saw a Benhaminita?”

Inatbay sa ni ĀPO a kāna, “Naon. Gobaten nyo sa.”

Naysin-aahwahok saw Israelitaw a payiten daw aktokto da, as minirwa dana sa a nangay a nagpwisto do nagpwistwan daw a dāmaw a araw.

²⁴ Dawa, nangay saw Israelitaw a machigobbat dyirad Benhaminitaw do chadadwa naw a karaw.

²⁵ Minohtot saw Benhaminitaw a yapo do idi a Gibeaa do chadadwa naw a karaw, kan nangdiman dana sas asa poho kan wawaho a ribo a Israelita a siaarmas so ispāda.

²⁶ Do dāwri, nangay sa tabo Israelitaw do Betel, kan do dawri, naydisna sa tomanyitanyis do salapenaw ni ĀPO. Nagayonar sa a nandang kamahep, kan indāton daw dāton saw a masosohan kan dāton saw a pachikapya di ĀPO.

²⁷ Sinpangan na, inyahes dan Israelitaw di ĀPO. (Iyaw Lakāsanaw no Tōlag no Dyos, ki myan do Betel do dāwri sa araw,

²⁸ as si Pinehas a pōtot ni Eleasar kan apoko ni Aaron, a nagsirsirbi a pādi do salapenaw no lakāsan a mangyahes.) Inyahes dan Israelitaw a kon da, “Āngo, yangay namen pa sawri a gobaten kakabagyan namen saw a Benhamita mana engga dana?”

Inatbay ni ĀPO a kāna, “Mangay kamo, ta an delak iparawat ko sa dyinyo.”

²⁹ Dawa, tinoboy dan Israelitaw kadwan saw a soldādo a mangsaneb do omdibonaw no idi a Gibeaa.

³⁰ Do chatatdo naranaw a karaw, somnonget saw Israelitaw do idi a Gibeaa a machigobbat dyirad Benhaminitaw, as kan nagpwisto sa akma do nanma.

³¹ Minohtot dana saw Benhaminitaw a nachigobbat dyirad Israelitaw, kan napalongo sa a machibawa do idyaw. Akmas sīgodaw a

pinarin da, inrogi daw nangdiman siras kadwan saw a Israelita. Sigōro, nadiman tatdo a poho a Israelita do tantanapaw kan do rarahan saw. No asa a rarahan, ki mangay do Betel, kan no asa, ki mangay do idi a Gibeā.

³² Binata dan Benhaminitaw a kon da, “Chiban pa! Ab-ābaken ta na saya akmas sīgodaw!”

Ki binata dan Israelitaw a kon da, “Magsonod ta, as pawnoten ta sa a machibawa do idyaya ikwan ta sa do rarahan saya.”

³³ Dawa, tabo Israelita saw, ki naychatetēnek sa do yanan daw, kan nagpwisto sa do Baal-tamar.‡ As siraw Israelitaw a tomnayo do laōdenaw no idyaw a Gibeā, ki inalistwan daw minohtot do tinaywan daw.

³⁴ Do dāwri, asa poho a rībo no napidi a mahahakay a yapo do tābo Israelita, dinarop da saw taga Gibeā, as mapalālo danaw kapaggogobat da. Ki siraw Benhaminitaw, nadlaw daba a īto danaw karārayawan da.

³⁵ Inpaābak ni ĀPO Benhaminita saw dyirad Israelitaw. Do dāwri a araw, diniman dan Israelitaw dadwa poho kan dadima rībo kan asa gasot a mahahakay do trībo no Benhamin, siaarmas sa tabo so ispāda.

³⁶ Do dāwri, naboya dan Benhaminitaw a naābak dana sa.

No Kapangābak Dan Israelita

Nagsonod saw Israelitaw maynamot ta chinasaray da saw tawowaw a pinagsaneb da.

---

‡ **20:33 20:33** Baal-tamar, ki do baet no Gibeā kan Betel.

³⁷ Siraw Israelitaw a mangsaneb do omdibon no idi a Gibeá, inalistwan daw nayyayo a lom-nongo do idyaw. Naychawpit sa do intīro a idi, as inispāda da sa a diniman tabo omidi daw.

³⁸ Myan sinyal a nagtotōlagan dan Israelitaw kan siraw mangsanebaw. An makaboya dana sas matokpoh a ahob a yapo do idyaw,

³⁹ siraw Israelitaw, ki maybidi sa a machigobat. Ki do dāwri, inrogi daranan Benhaminitaw nangdiman so sigōro tatdo a poho a Israelita. Dawa, iniktokto da a kon da, “Sigorādo a ābaken ta na sa a akmad dāmwwaw.”

⁴⁰ Ki do kasiknan naranaw a maypatohos matokpoh a ahob a yapo do idyaw, minidit saw Benhaminitaw kan naboya da a nasosohan danaw intīrwwaw a idi da.

⁴¹ Do dāwri, naybidi saw Israelitaw a nangdarop dyira. As siraw Benhaminitaw, natalangkyaw dana sa, ta naboya da a īto danaw karārayawan da.

⁴² Pinayyaywan da saw Israelitaw kan lom-nongo sa do let-ang. Ki nakadichan saba, ta binayat da san Israelitaw a yapo do idyaw[§] kan diniman da sa.

⁴³ Dinibon dan Israelitaw Benhaminita saw, as inaryan da saba a linakatan a mandad nakadas da sira do asaw a logar do dayāen no idi a Gibeá.

⁴⁴ Nadiman asa poho kan wawaho a rībo (18,000) a Benhaminita, tabo sa, ki matored a para gobat.

⁴⁵ Nayyayo saw kadwanaw a Benhaminita a

[§] **20:42 20:42** Do kadwan a manyoskripto, ki “yapo do (omdibon a) idiidi”.

lomnongo do let-ang do Bato a Rimmon. Ki diniman dan Israelitaw dadima riċo do rarahan saw. Tinongtong dan Israelitaw a linakatan saw nabidinaw a mandad Gidom, as diniman da paw dadwa a riċo.

⁴⁶ Dawa, do dāwri a araw, tabo a Benhaminita a nadiman, ki dadwa a poho kan dadima riċo. Tabo sa, ki matored a nagarmas so ispāda.

⁴⁷ Ki nayyayo a nakatālaw anemaw a gasot a Benhaminita a kominwan do let-ang do Bato a Rimmon, as minyan sa daw so apat a kabohan.

⁴⁸ Ki naybidi saw Israelitaw dyirad nabidin saw a tawotawo no triċo no Benhamin, as inispāda da sa a diniman tabo tawotawowaw kontodo animal saw. Sinosohan da sa tabo idiidi dan Benahminitaw a narapit da.

21

Babbaket Para Dyirad Mahahakay no Triċo no Benhamin

¹ Do kayan da paw a nakpeh no Israelitaw do Mispa, insapata da di ĀPO a kon da, “Palobōsan namen abanchi a polos a ipakabahay balāsang namen dyirad Benhaminita.”

² Do dāwri, siraw Israelitaw, ki nangay sad Betel, as naydisna sa do salapenaw ni ĀPO a nandad kamahep, kan nakalyak sa a tomanyitanyis.

³ Binata da a kon da, “O ĀPO a Dyos no Israel, āngo ta komwan naporin di Israel? Āngo ta mabo asa a triċo do triċo saw no Israel sichangori?”

⁴ Minhep do somnaronwaw a araw, nayban-gon saw tawotawowaw kan napatnek sas altar

do dawri. Indāton daw dāton saw a masosohan kan dāton saw a pachikapya.

⁵ Inyahes da a kon da, “Aryoriw yapo do tabo saw a trībo no Israel dya nangay do nakakpehan taw do salapen ni ĀPO do Mispa?” Ta nagsapata sa a no sino a dya nangay do salapen ni ĀPO do Mispa, ki machita a madiman.

⁶ Chināsi dan Israelitaw Benhaminita saw a kabagyan da, kan binata da a kon da, “Changori, nabo danaw asa a trībo do trībo saw no Israel.

⁷ Maypāngo paro kapaychichwas tas mababakes a kabahayen dan mahahakayaw do trībo no Benhamin a nabidin, ta insapata taya di ĀPO a dyi ta ipakabahay babbalāsang ta saw dyira?”

⁸ Do dāwri, inyahes da a kon da, “Aryoriw yapo do tabo saw a trībo no Israel dya nangay do nakakpehan taw do salapen ni ĀPO do Mispa?” Natonngan da a abo nangay do kampo a yapo do Jabes-gilead a nachikpeh dyira.

⁹ Ta do nakapamidang daw so tawotawo, abo daw aran asa a omidi do Jabes-gilead.

¹⁰ Dawa, tinoboy dan tawotawowaw a nakpeh asaw a poho kan dadwa rībo a soldādo a nangay daw, as minandaran da sa a kon da, “Yangay nyo sa dimanen so ispāda saw omidyaw do Jabes-gilead pati mababakes kan adedekey.

¹¹ Nyaw parinen nyo. Dimanen nyo kāda mahakay as kan kāda mabakes a dya birhin.”

¹² Nakadongso sa daw so apat a gasot a babbalāsang dyirad omidyaw do Jabes-gilead a dya polos a nachoknod do mahakay, kan inyangay da sa do kampo do Silo do tana a Kanaan.

¹³ Do dāwri, siraw tabo a Israelita a naychichipeh, nanoboy sa siras tobotoboyen daw dyirad Benhaminita saw a myan do Bato a Rimmon, as inpakatoneng da dyira a machikapya dana sa.

¹⁴ Dawa, naybidi saw Benhaminitaw do dāwri, kan naitoroh sa dyiraw babbalāsang saw a dyi da diniman a yapo do Jabes Gilead. Ki aran komwan, manawob aba dyira tabo.

¹⁵ Chināsi da san tawotawowaw Benhaminita saw, ta inabo ni ĀPO kapagtotōnos dan trībo no Israel.

¹⁶ Dawa, binata dan pangpangōlo daw no tawotawo a naychipeh a kon da, “Āngo paro parinen ta tan myan babbaket dan mahahakay saya nabidin, ta arabayaw mababakes do trībo no Benhamin.

¹⁷ Basta myan kapotōtan dan nakalāsat saya trībo no Benhamin tan dya mabo asa a trībo no Israel.

¹⁸ Ki maparin taba a ipakabahay dyiraw babbalāsang ta saya, ta insapata ta na a ‘Mabay pakono aran sino a mangipakabahay so balāsang na do asa a Benhaminita.’ ”

¹⁹ Do dāwri, binata da a kon da, “Makalo danaya maparin tinawenaw a pista a kapagdāyaw di ĀPO do Silo a myan do ammyānan no Betel, kan do dayāen no rarahanaw a yapo do Betel a mangay do Sikem, as kan do abagātanaw no Lebona.”

²⁰ Inbilin da dyirad Benhaminita saw a kon da, “May kamo a tomayo dyirad kaobāsan saw,

²¹ as kapagsipot nyo. Anchan mohtot saw babbalāsangaw no Silo a tomāda do tādān daw,

mayhohtot kamonchi a yapo do kaobāsan saw. Kāda asa dyinyo, mangāgaw so baketen na a yapo do babbalāsang no Silo, as isabat nyo do sākop nyo a Benhamin.

²² As anchan mangay saw aāmang daw mana siraw kakakteh daw a mahahakay a magriklāmo dyamen, ibahey namenanchi dyira a kon namen, ‘Chāsi nyo yamen, ah. Nonolay nyo na a hapen daw babbalāsang nyo saw, ta nakahap kami abaw so babbaket da do kadamaw no gobat. As nakagatos kamo aba do inkari nyowaw, ta intoroh nyo abaw babbalāsang nyo dyira.’ ”

²³ Dawa, pinarin dan Benhaminitaw. Kāda asa mahakay, nanghap so asa a mabakes a yapo dyirad babbalāsang saw a tomnatāda do Silo, as inakaw na a baket na. Do dāwri, naybidi sa do pinakabinglay daw a tana, as pinirwa da pinatnek idiidi saw kan minyan dana sa daw.

²⁴ Do dāwri, komnaro saw Israelitaw do dawri a logar. Kāda tawo, naybidi do trībo kan partīdos na, as kan nangay dana do bōkod na a tana.

²⁵ Do dāwri a chimpo, abaw āri do Israel. Siraw tabo a tawotawo, pinarin daw aran āngo a inbidang da a kosto.

xcv

Chirin ni Āpo Dyos
Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d